

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel. 30. Redakcja czynna cały dzień. REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—18.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok II.

Sobota 24-go grudnia 1932 roku.

Nr. 295.

Pokój ludziom dobrej woli!

Corocznie, gdy przychodzi uroczysty dzień Bożego Narodzenia, przy stołach wieczery wigilijnej, a potem — pod stopami świątyni, z wyżyn kazalnicy pada krótkie, pełne głębokiej treści pozdrowienie:

Pokój ludziom dobrej woli!

Istotnie, dobra wola jest tą cnotą, którą szczególnie podnieść i uczcić należy w dni święta Bożego Narodzenia, w dni nadziei i radości.

Życie nasze byłoby nieznośne, gdyby nie ułatwiała jego trudności, nie tępiła jego cierni — dobra wola.

Jest ona fundamentem przyjaźni i życzliwości wzajemnej wśród ludzi, wyrozumiałości w ocenie cudzych błędów, puklerzem przeciwko nieprzyjaźni.

O ileż łatwiejsze byłoby nasze życie prywatne i publiczne, gdybyśmy w stosunku do zagadnień i do współobywateli kierowali się zawsze dobrą wolą.

Gdy z dobrą wolą zechcemy ocenić naszą sytuację gospodarczą, zrozumiemy łatwo, że jest ona wynikiem czynników światowych w drobnej tylko mierze zależnych od oddziaływania świadomej woli naszej, że przeto najsilniejszym orężem w walce z ciężarami kryzysu jest spokojne wytrwanie.

Jeśli z dobrą wolą zechcemy ocenić nasze położenie polityczne, to zrozumiemy łatwo, że Polska z rokiem każdym krzepnie nawewnątrz, zyskuje na powadze i wpływie na zewnątrz. Nie jesteśmy już w gronie państw i narodów ani klientem, który potulnie wysłuchiwać musi ponczeń od obcych, ani ubogim krewniakiem, którego bogatsi kuzyni niechętnie widzą u siebie, choć się go wyprzeć nie mogą.

Dobra wola w ocenie tego, co się dzieje w Polsce i z Polską, pozwoli nam spokojnie patrzeć w przyszłość. Wytrwamy i przetrwamy trudne czasy dzisiejsze.

Doczekamy czasów lepszych, a jeśli zagrożą nam złe moce, potrafiemy groźby ich odeprzeć.

Złożyliśmy dostateczne dowody żywotności naszego Narodu. Jego siły odpornej, mocy i równowagi ducha.

Wszystko to spostrzeżemy łatwo, jeśli na rzeczywistość naszą patrzeć będziemy oczyma ludzi dobrej woli, niezasłепionymi nienawiścią i zawiścią partyjną.

I dlatego z głębi serca łączymy się do pełnego treści życzenia, jakie rozbrzmiewać będzie w Polsce całej w dni świąt Bożego Narodzenia:

— Pokój ludziom dobrej woli!

POD DYNABURGIEM.

Wspomnienia wigilijne z 1919 roku.

Tajemnicze jakieś rzeczy działy się w grudniu 1919 roku w sztabie I Dywizji Legionów generała Rydza Smigłego w Święcianach. Szef sztabu, kapitan Kutrzeba, wciąż wzywał do siebie dowódców brygad, to Dęba Bierackiego, to Olszynę-Wileczyńskiego i odbywał z nimi samotrzęś długie konferencje. Kapitan Władysław Bortnowski pewnego ranka znikł na dni kilka, a gdy powrócił, dowiedziano się, że bawił w — Rydzu. Saperzy otrzymali instrukcje i ruszyli w teren: kompania telefoniczna z pełnemi przyborami i kompletnym ekwipunkiem łączności pomaszzerowała na północ.

Coś wisiło w powietrzu — jak mówiono po kwaterach. Na coś się zanosi... będzie niebawem większa robotka...

A byli to tygodnie, w których Dywizja Legionowa szykowała się do przebycia mrozów na leżach zimowych. Od Wielkiej Nocy przecież, gdy zdobywała Wilno, przez całą wiosnę, lato, jesień — była w ciągłym ruchu, wiecznych marszach, niezłęczonych potyczkach i bitwach. Oczyszczała kresy wschodnie aż niemal po Dźwinę, wyparła czerwone oddziały na Łotwę. Więc spodziewano się po trzech

kwartałach intensywnej działalności zasłużonego odpoczynku. Dokoła Święcian, szerokim pasem po miasteczkach i wsiach, dworach i zaściankach kwaterywały oddziały legionowe — i urządziły się możliwie najwygodniej.

Nagle — rozkaz: dywizja maszeruje na Łotwę! Mamy wyprzeć współ z armią łotewską czerwone wojska. Uwolnić Łotwę od najeźdźcy. Pierwszy etap: sforsowanie Dźwiny i zajęcie stolicy dawnych Inflant Polskich, Dynaburga.

Jest między nami a Dźwiną przeszerzeń, którą przebyć można tylko jednym skokiem, za jednym zamachem. Jest pustać, ogołocona zupełnie z domostw, teren, kompletnie w czasie wojny światowej zniszczony. Bo na północ od Święcian, aż do Dukasz, ściele się pas, w którym ongi przywarły do siebie dwie gigantyczne armie: niemiecka i rosyjska; to się okopały, tu kilometrami całemi poorały grunt na ziemianki, schrony, rowy dobiegowe, tu eksplozje granatów wyżyłbiły głębokie leje, poniszczyły gościńce, poszarpały drzewa, których niskie pnie sterczały z gruntu.

Tę pustać trzeba czempredziej minąć, bo mróz coraz silniejszy, a na

całym terenie niema gdzie przenocować żołnierzy...

A za tem pustkowiem dopiero szeroka wstęga rzeki Dźwiny, której zapewne czerwone wojska będą zapamiętały bronili; a za tą wstęgą rzeczna fortyfikacja bramy wpadowej do Łotwy — Dynaburga, które trzeba będzie zmóc, by sobie utorować drogę w głąb kraju...

Było to właśnie w noc wigilijną, gdy na stacji w Święcianach ładowaliśmy sprzęt wojenny, wysyłaliśmy pociągi na północ. Nasze bataliony piechoty, nasze baterie armat już są w drodze, już wnikają w teren, już krocą po improwizowanych drogach, przygotowanych mozolną pracą techników.

Dwa razy tego roku legionistom nieubłagany mus żołnierski zabrał święta. Na Wielkanoc marsz z Lidy do Wilna — na Boże Narodzenie z Święcian do Dynaburga. Tylko, że gdy wtedy wkraczaliśmy na kresy od ich krańca zachodniego — to teraz przekraczaliśmy ich ścianę wschodnią, by wyzwolić naród łotewski.

To poczucie już tak dobrze spełnionego dzieła, uświadomienie, że mamy za sobą wyzwolony kraj, a stajemy się pionierami wyzwolenia sąsiada — przepaja dumą i stwarza nastrojów radosny i podniosły w żołnierzu.

Więc nie ma ten wieczór wigilijny, choć nie spędzony przy stole i żarzących się świeczkach choinki, nastroju smutku. Legionista ma w sobie tyle ducha ofensywnego, że raduje go każda okazja marszu naprzód...

Nie zapomina jednak o tem, że hen daleko, w głębi kraju, w tej chwili rodzina gromadzi się w oświetlonej przybraną świetlicą, łamie się opłatkami — i zapewne oczy każdej matki wilgotnieją na wspomnienie syna, gdzieś w oddali pełniącego zaszczytną służbę obrońcy kraju...

Wciąż jeszcze przed oczyma mam ten widok: północ, na ciemnym firmamencie żarzą się miliony gwiazdnych światel; po obu stronach czerniejącej drogi białą się pokryte śniegiem pola... Oddział legionowy ma dwugodzinny postój wypoczynkowy. Skądś znieśli żołnierze nieco chróstu, rozniecili ogień... Z tornistrów dobywają małe paczuski, pełne smakowitych darów, otrzymanych z domów... Któryś wydobywa z plecaka kilka opłatków... Oparci o karabiny, otaczając ognisko, śpiewają... Płyne jedna kolenda za drugą, płynie poprzez pustać...

Nazajutrz nasze oddziały stanęły nad spętanymi lodem wodami Dźwiny.

Wesołych Świąt

WSZYSTKIM NASZYM SZANOWNYM PRENUMERATOROM i CZYTELNIKOM ŻYCZY

Redakcja i Administracja
„Słowa Częstochowskiego“

Spoleczna ochrona dziecka przed gruźlicą.

Spoleczna ochrona dziecka przed gruźlicą stanowi bardzo ważny dział walki w gruźlicę wogóle, gdyż gruźlica wieku dziecięcego jest zwykle tem podłożem, na którym rozwija się gruźlica człowieka dorosłego.

Gruźlica wśród dzieci pochłania bardzo liczne ofiary. Dla racjonalnej ochrony dziecka przed tą plagą społeczną należy w głównych zarysach ustalić podstawy, na jakich walka z gruźlicą powinna się opierać, to jest omówić sposób zakażenia się gruźlicą, oraz warunki, jakie wpływają na ten, lub inny jej późniejszy przebieg u dziecka. Głównym źródłem szerzenia się gruźlicy jest niewątpliwie człowiek chory, roznoszący zarazki gruźlicy w najbliższym otoczeniu. Znaną jest również gruźlica typu bydłowego, która odgrywa nieznaczną rolę w szerzeniu gruźlicy.

Nie należy jednak zaniedbywać niczego, co może uchronić dziecko od gruźlicy pochodzenia bydłowego, a więc: kontroli obór, usuwania krów chorych, kontroli mleka — główną jednak uwagę musimy zwrócić na ochronę dziecka przed człowiekiem, chorym na gruźlicę. Gruźlica dziecięca, za wyjątkiem nielicznych przypadków, nie jest cierpieniem wrodzonym, lecz nabytem po urodzeniu przez zetknięcie się z człowiekiem chorym. Wiemy obecnie, że dziecko od matki, chorej na gruźlicę, która nawet szybko doprowadza ją do śmierci, przechodzi na świat zdrowe. Dziecko więc przychodzi na świat wolne od zarazków gruźlicy, lecz może być zakażone gruźlicą nawet w pierwszych chwilach życia.

W rodzinie największe niebezpieczeństwo przedstawia dla dziecka chora matka, najwięcej i najbliższej stykająca się z dzieckiem, która wydziela zarazki gruźlicze przy sposobności nie tylko kaszlu, ale mówienia nad dzieckiem z bliskiej odległości, głośnego śmiechu.

Nie tylko płwocina stanowi niebezpieczeństwo dla dziecka, ale co częstsze, to zakażenie kropelkowe drobne i niewidzialne. Doświadczenie uczy jednak, że nawet zetknięcie się w ciągu kilku, lub kilkunastu minut z osobą chorym, wystarcza już niekiedy

Zjednoczony Bank Ziemiański

Spółka Akcyjna

ODDZIAŁ W CZĘSTOCHOWIE

Aleja 19, dom własny.

№№ telefonów: Dyrekcja 4.45—Ogólny 1.98.

do zarażenia się dziecka. Należy więc dążyć do skrócenia w miarę możliwości czasu przebywania dziecka w otoczeniu człowieka chorego, albowiem częste stykanie się z zarazkami gruźlicy jest bardzo szkodliwe dla dzieci małych.

Wreszcie czynnikami ujemnie wpływającymi na przebieg gruźlicy u dziecka są złe warunki mieszkaniowe, powietrze i odżywienie. Decydującym czynnikiem jest wiek dziecka w chwili zarażenia: im młodsze dziecko, tem łatwiej zaraża się ono, tem częściej choruje i umiera. Najwięcej zarażone są więc niemowlęta, zwłaszcza w pierwszych kilku miesiącach życia. Procent śmiertelności dzieci, zakażonych w pierwszym roku życia, wynosi 70 proc., w drugim roku odporność ustroju dziecięcego jest już znacznie większa, wzrastająca w miarę coraz później dokonanego zakażenia. Chronić dziecko przed zakażeniem się gruźlicą tak długo, jak tylko to możliwe, a przynajmniej przez pierwsze lata życia, to jest do 6—7 roku, gdy ustrój zdolny się już staje przeciwstawić zakażeniu, gdy już w grę wejdzie samoobrona organizmu. Główny więc wysiłek musi być skierowany w kierunku ochrony niemowląt i dzieci małych.

Następnym czynnikiem rozstrzygającym często w dalszym przebiegu jest ilość zarazków, które przedostały się do organizmu dziecka. Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, że przebieg gruźlicy będzie tem złośliwszy, im to zakażenie było masywniejsze, im większą ilość zarazków gruźliczych rozsiewał naokoło siebie człowiek chory, zarażający dziecko, im bliższą była łączność pomiędzy chorym a

dzieckiem, im dłużej przebywali dni razem.

Niemowlę, przebywające dłużej, niż trzy miesiące w środowisku gruźliczym zaraża się prawie zawsze. Przeciwdziałanie zakażeniu rodzinnem powinno się właśnie rozpoczynać już przed urodzeniem dziecka. Każda rodzina gruźlicza powinna się znajdować pod opieką poradni przeciwgruźliczej, aby wspólnie z rodziną wypracować plan ochrony dziecka przed gruźlicą.

Mamy kilka sposobów ochrony dziecka od zakażenia wśródrodzinnego: 1) Usunięcie w razie choroby chorego członka rodziny. 2) Usunięcie dziecka z rodziny gruźliczej i umieszczenie go bądź to w zakładzie zamkniętym, bądź też, co daje naogół wyniki lepsze, pod kontrolą w rodzinie na wsi. We Francji istnieje już od dwudziestu lat towarzystwo t. zw. „Oeuvre Grauchel” mające za zadanie umieszczenie na wsi dzieci rodzin gruźliczych w wieku od trzech lat. Na 2.500 dzieci, które Towarzystwo opiekowało się zachorowało na gruźlicę 7, a umarło dwoje, co wynosi zaledwie 0.80 proc. W naszych warunkach nie możemy zastosować podobnej ochrony dziecka przed gruźlicą. Musimy ograniczyć się do akcji pomocniczej w rodzinie, do pouczenia rodziny, a zwłaszcza chorego, jak powinien postępować aby możliwie zmniejszyć niebezpieczeństwo, grożące dziecku. Należy ściśle przestrzegać prawa o obowiązkowym badaniu lekarskiem wszystkich osób, stykających się z dzieckiem z racji swego zawodu, a więc służby, nianiek, mamek, dozorców, nauczycieli, należy również baczną uwagę zwrócić na place do zabaw dla dzieci. Sprzymierzeńcami najlepszymi w wal

ce z gruźlicą dziecięcą są: słońce, wolna przestrzeń, zdrowe powietrze, higieniczne mieszkanie i dobre odżywianie.

Jednym ze środków, dającym możliwość dostarczenia dziecku tych warunków zdrowia, a wykonalnym nawet w naszych warunkach, są kolonie i półkolonie letnie. W Polsce korzysta z nich około 40.000 dzieci, dalsza rozbudowa tej popularnej u nas akcji jest ze wszech miar pożądana.

Drugim ważnym orężem walki z powstawaniem choroby u dzieci już zarażonych, orężem zupełnie u nas niewykorzystanym jest urządzenie szkół na świeżym powietrzu. Szkoły te mogą być dwójakiego typu: zamknięte to jest połączone z internatem, lub też otwarte, przyjmujące dzieci tylko na pobyt dzienny.

Wreszcie racjonalne rozszerzenie akcji dożywiania dzieci zarówno w szkołach średnich jak i powszechnych jest pożądaną i konieczną. Gruźlica dziecięca, niestety, jeszcze i w chwili obecnej jest chorobą, wynikającą z nieświadomości rodziców, otoczenia i nieprzestrzegania zasadniczych przepisów zapobiegawczych. Zadaniem każdego z nas jest stosowanie podstawowych zasad ochrony dziecka przed zakażeniem w najbliższym otoczeniu, oraz uświadamiania innych o niebezpieczeństwach, grożących dziecku i sposobach jego ochrony.

Zadaniem społeczeństwa jest danie rzeszom dzieci, pozbawionym najistotniejszych dla ich zdrowia podstaw, niezbędnych warunków, w których mogłyby się normalnie i z pożytkiem dla zdrowia rozwijać. Zdrowe otoczenie, prawidłowe odżywianie, słońce, wolna przestrzeń, świeże i czyste powietrze—to najistotniejsza broń w walce z gruźlicą w wieku dziecięcym—to wszystko czego żąda dziecko od społeczeństwa w okresie trwania „Dni Przeciwgruźliczych”. Natomiast z braku ochrony dziecka przed gruźlicą muszą wynikać duże szkody dla całego naszego kraju.

Dr. med. Stanisław Szwedowski.

CUKIERNIA

A. Blaszczyński

Na święta Bożego Narodzenia poleca swoje znanej dobroci wyroby cukiernicze.

RESTAURACJA „ADRIA“

II Aleja Nr. 38.

Zaprasza swych stałych bywalców na tradycyjnego śledzia wigilijnego. Dania od najskromniejszych do najwykwintniejszych.

CENY KONKURENCYJNE.

W drugi dzień świąt DANCING TOWARZYSKI.

KSAWERY DE MONTEPIN.

215

Panna do towarzystwa.

POWIEŚĆ.

Ja niżej podpisany, mer Nanteuil-le-Haudouin, oświadczam, że oddałem tę deklarację doktorowi Gilbertowi, aby z niej uczynił użytek, jaki uzna za potrzebny w interesie dziecka, złożonego u Mikołaja Vendame.

— Bardzo chętnie.

Mer napisał słowa powyższe:

— Połóż pan datę—rzekł Gilbert—podpisz i przyłóż pieczęć merostwa, a będę miał w ręku dokument autentyczny i nie do obalenia.

Pięć minut później Gilbert pożegnał się ze swym kolegą, zabierając z sobą ten ważny dokument.

— Odwiedzę was jeszcze, tak jak obiecałem—rzekł do Mikołaja—i dziękuję wam.

Poczem udał się do stacji kolei.

O wpół do drugiej stanął w Paryżu i znalazł na dworcu oczekującego Raula.

— Masz powóz?—zapytał go.

— Mam.

— A więc siadajmy, w drodze będziemy rozmawiać.

Pan de Challins zaprowadził go do powozu i zapytał:

— Dokąd jedziemy?

— Powiem ci, kiedy objaśnisz

mnie, czy znajdziemy w domu twego kuzyna Filipa...

— Nie... Znajdziemy tylko jego służącego Juliana Vendama.

— Jesteś tego pewny?

— Najzupełniej pewny... Filip ma zabawić kilka dni w Bry-sur-Marne.

— Domyślam się tego... A więc jedźmy na ulicę Assas.

Raul dał adres woźnicy i koń ruszył z miejsca szybkim klusem.

— Zaniósłes mój list do pałacu Sprawiedliwości?—pytał Gilbert.

— Zaniósłem, kochany doktorze... Szef Bezpieczeństwa, którego przypadkiem spotkałem w sali des Pas-Perdus, wziął na siebie oddanie listu do własnych rąk prokuratora. Rzeczypospolitej.

— Wybornie. Mogę już odpowiedzieć na pytanie, które tak bardzo pragniesz mi zadać... Widziałem Mikołaja Vendame...

— A więc sprawdziły się nasze przypuszczenia?

— Pod tym względem żadnej niema wątpliwości... Gabriela jest legalną córką twego wuja hrabiego Maksymiljana de Vadans.

Gilbert opowiedział młodemu człowiekowi wszystko, co się stało w Nanteuil-le-Haudouin i pokazał mu deklarację, złożoną u mera.

— Ten kwit, wystawiony przez Mikołaja Vendame Honoracie Levevre—zawołał Raul—musiał być wręczony mojemu wujowi.

— Naturalnie, i dołączony został do ukradzionego testamentu. Tym sposobem Filip dowiedział się o wszystkim.

— Zniszczył go pewno.

— Nie, nigdy tego nie uczynił.

— Dlaczegożby miał chować papier tak kompromitujący?

— Ponieważ papier ten po śmierci Gabrieli służyłby do stwierdzenia jej tożsamości, a tem samem do wejścia w posiadanie sukcesji po hrabim de Vadans.

— Kwit ten więc jest u niego?

— Postaramy się o tem dowiedzieć.

— Powóz zatrzymał się na ulicy Assas przy drzwiach mieszkania Filipa.

Dwaj ludzie wysiedli i doktor zadzwonił.

Po chwili drzwi się otworzyły.

Julian ukazał się.

Ujrawszy Raula i jego towarzysza, lekko pobladł i pośpiesznie powiedział:

— Pana barona niema w domu, dziś nie powraca. Miałem zaszczyt powiedzieć to już zranu panu wicehrabiemu.

— Nie do barona de Garennes przychodzimy—rzekł Gilbert, wchodząc do przedpokoju—ale do ciebie mości Julianie Vendame...

— Do mnie!—wyjąknął służący.

— Do ciebie samego. Wejdz, Raulu.

Pan de Challins próg przestąpił.

Kamerdyner, pojmując, że stanie się coś nadzwyczajnego i odgadując, że to coś nie będzie bardzo przyjemnem, z trudnością mógł zapanować nad pomieszczeniem i zachować zimną krew.

— Wprowadź nas do pokoju, w którym moglibyśmy swobodnie pogadać—rozkazał Gilbert.

Vendame zaprowadził przybyłych do gabinetu swego pana i otworzył drzwi.

Raul wszedł pierwszy.

— Wchodź!—rzekł Gilbert do Juliana.

— Ależ, panie doktorze...

— Wchodź!—powtórzył brat Maksymiljana głosem spokojnym, lecz nakazującym.

Kamerdyner był posłuszny, wszedł, błędąc coraz bardziej.

LIV.

Kiedy Vendame próg przestąpił, Gilbert wszedł z kolei, zamknął drzwi, wziął krzesło i usiadł, opierając się o drzwi plecami.

— Panie doktorze—wyjąknął kamerdyner—czego pan chce odemnie?

— Chcę wiedzieć, wiele ci przyrzekł twój pan, baron Filip de Garennes, aby kupić twoją pomoc w zbrodniach, które już spełnił i w tych, które przygotowuje.

Julian zatrząsł się.

Strajk ubezpieczeniowców zatacza szersze kręgi.

WARSZAWA. Wczoraj nieomal wszyscy pracownicy towarzystw ubezpieczeniowych stolicy, na znak całkowitej solidarności ze strajkującymi kolegami z „Piasta” i „Reunione” — przystąpili do strajku demonstracyjnego, który objął 80 proc. ogółu pracowników.

Do strajku ciągłego przystąpiło jeszcze T-wo „Przyszłość”, czyli ogólna cyfra strajkujących obecnie sięga 250 osób.

O godzinie 14 tej delegacji Związku pracowników przyjęci byli w Ministerstwie Opieki Społecznej.

Lwowski oddział tow. „Reunione” przesał strajkującym kolegom 1,000 złotych.

Falszerze bilonu.

WILNO. W Landwarowie policja wykryła fabrykę fałszywego bilonu. Pod zarzutem fałszowania 50 groszówek aresztowano Feliksa Borowika.

Podczas rewizji w jego mieszkaniu znaleziono różne narzędzia do wyrabiania 50 groszówek, blachę niklową tej samej grubości, co monety 50-groszowe oraz kilkadziesiąt sztuk gotowych fałszyfikatów.

Zderzenie się dwóch samolotów.

WARSZAWA. Na lotnisku w Okęcu wydarzyła się katastrofa lotnicza. W czasie dokonywania ćwiczebnego lotu nocnego zderzyły się dwa samoloty 1 pułku lotniczego.

Wypadek zdarzył się w czasie rolowania (pochodzenia startu). Pilot jednego z samolotów st. sierż. Pogorzelski niezbyt dobrze widząc w świetle reflektorów, wpadł na drugi aparat pilotowany przez sierż. pilota Cybulskiego. Aparaty poważnie uszkodzone. Sierż. Pogorzelski odniósł rany.

Zacięte walki w Mandżurji.

MUKDEN. W pobliżu kolei Mukden — Antung i kolei południowo-mandżurskiej doszło do krwawych starć pomiędzy regularnymi wojskami japońskimi a licznymi organizacjami chińskich partyzantów. Japończycy mieli być otoczeni przez przeważające siły chińskie. Sytuacja ich jest krytyczna. Dowódca japoński poległ w walce.

W Moskwie kwitną bzy.

MOSKWA. W Sowietach panuje obecnie niezwykle, jak na obecną porę roku, ciepła pogoda. Ze wszystkich stron meldunki meteorologiczne donoszą o temperaturze 4 do 8 st. powyżej zera, podczas gdy normalnie o tej porze panują na terenie Sowietów silne mrozy. W Moskwie mimo lekkich przymrozków nocnych, zakwitły bzy. Zatoka Finińska jest zupełnie wolna od lodu i żegluga odbywa się normalnie.

KSIEGARNIA W. SWIĘCKI i S-ka

UL. NAJŚWIĘTSZEJ MARJI PANNY Nr. 23. — TELEFON Nr. 7-99.

MATERJAŁY PISEMNE

KSIĄŻKI SZKOLNE I POMOCE NAUKOWE

Wyrok w procesie terrorystów ukraińskich.

LWÓW. W procesie zamachowców ukraińskich sąd ogłosił wczoraj wyrok następujący:

Dymytr Danyłyszyn i Wasyl Biłas uznani są jako winni uczestnictwa w zbrojnym napadzie na pocztę w Gródku Jagiellońskim. Ponadto Danyłyszyn w zamiarze zabicia strzelił do posterunkowego Sługockiego i wieśniaka Andruchowa, raniąc ich ciężko. Dalej Biłas winien jest pozabawienia życia starszego przodownika Kojaka. Marian Żurkowski brał udział w napadzie gródeckim.

Za to sąd doraźnie skazuje wszystkich trzech na karę śmierci przez powieszenie oraz utratę praw obywatelskich i honorowych na zawsze.

Oskarżonego Kossaka przekazuje się do postępowania zwyczajnego.

Skazanci przyjęli wyrok z zupeł-

nym spokojem.

Po odczytaniu wyroku sąd udał się powtórnie na naradę, aby się zastanowić czy przedstawić panu Prezydentowi o ulaskawienie skazańców Danyłyszyna, Biłasa i Żurakowskiego.

Po naradzie trybunał wraz z obrońcą odniósł się telegraficznie do kancelarii P. Prezydenta Rzplitej z prośbą o łaskę dla wszystkich trzech skazanych.

W kilka godzin nadeszła z Warszawy odpowiedź, iż Pan Prezydent skorzystał z prawa łaski w stosunku do Mariana Żurakowskiego, zamieniając mu karę śmierci na 15 lat więzienia.

W stosunku do Dymytra Danyłyszyna i Wasyla Biłasa Pan Prezydent nie skorzystał z prawa łaski, wobec czego dziś rano zostali oni straceni.

Odroczenie wymiany więźniów między Polską a Sowietami.

WARSZAWA. Projektowana wymiana więźniów politycznych między Polską i ZSRR. w bieżącym miesiącu nie odbędzie się. Wymianę więźniów między temi dwoma państwami odroczone na czas nieokreślony.

Rokowania w sprawie wymiany

więźniów politycznych między Polską i Litwą, toczone się już od dłuższego czasu za pośrednictwem międzynarodowego Czerwonego Krzyża, mają być ponownie nawiązane w przyszłym miesiącu.

Strasna katastrofa w czasie lotu ćwiczebnego.

RZYM. W pobliżu twierdzy Appia wydarzyła się wielka katastrofa. W czasie lotu ćwiczebnego samolotu bojowego z nieustalonej dotychczas przyczyny oberwał się z samolotu cały magazyn, zawierający bomby wybuchające.

Bomby, upadły na ziemię, eksplodowały, wzniecając pożar w wielkim magazynie z rakietami świetlnymi.

mi, w którym pracowało właśnie kilku robotników. Pożar rozszerzał się z wielką szybkością i ogarnął cały budynek.

Trzech robotników znalazło w płomieniach śmierć, kilku innych odniosło cięższe i lżejsze rany.

Pożar przy pomocy licznych oddziałów wojskowych zdołano z trudem zlokalizować.

Kuchciak sam konstruował swe bomby.

ŁÓDŹ. Śledztwo w sprawie podrzucenia bomb pod gmachem województwa i w magistracie, szybko posuwa się naprzód. W urzędzie śledczym trwają przesłuchania, które dostarczyły podobno wręcz sensacyjnego materiału, ze względów zrozumiałych narazie trzymanego w tajemnicy. Jak się zdaje, sprawa zatoczy znacznie szersze kręgi, niż się narazie zdawa-

ło, gdyż śledztwo natrafiło na pewien związek sprawców obecnego zamachu z dawniej popełnionymi na terenie Łodzi przestępstwami. Stwierdzono poza tem, iż obje bomby skonstruował sam Roman Kuchciak, przywódca kartelu ZZP. i NPR. prawnicy.

Lokal kartelu ZZP. jest opieczętowany. W czasie rewizji znaleziono tam za piecem starannie ukryte 27 tysięcy złotych, co do których pochodzenia R. Kuchciak nie może czy też nie chce dać wiarygodnego wyjaśnienia. Kartel ZZP. zostanie prawdopodobnie rozwiązany.

W uzupełnieniu charakterystyki głównego „bohatera” zamachu bombowego, Romana Kuchciaka, należy dodać, iż gospodarował on funduszami organizacji, jak swemi własnymi, fałszował weksle, podrabiał podpisy swych kolegów z zarządu kartelu itd. Wszystko to łącznie z ryzykownymi posunięciami politycznymi przyczyniło się do usunięcia Kuchciaka z kierowniczego stanowiska w kartelu ZZP.

Fala rozruchów komunistycznych w całych Niemczech.

BERLIN. W Berlinie i na prowincji powtórzyły się demonstracje komunistyczne i napady na sklepy.

Grupy komunistyczne terrorowały obsługę sklepów i porwały towary i pieniądze z kas. Komuniści usiłowali urządzać przytem demonstracje uliczne. Tłumy rozpraszała policja przy pomocy pałek gumowych, dokonując licznych aresztowań.

Podobne zajścia miały miejsce poza Berlinem, w Harmborn, gdzie po-

Demonstracje przeciwfrancuskie we Włoszech.

PARYŻ. Komitet wykonawczy „Falangi docentów uniwersyteckich” we Francji skierował list do ambasadora włoskiego w Paryżu, w którym energicznie protestuje przeciwko manifestacjom antyfrancuskim, jakie nastąpiły we Włoszech w związku z wypadkami w Jugosławiji.

Groźba czechosłowackich rafinerji.

PRAGA. Czechosłowackie rafinerje olejów mineralnych grożą wstrzymaniem produkcji, jeżeli będą musiały zapłacić ogromną daninę w sumie 40 milj. koron.

Stanowisko skarbu ma być w tej sprawie ostateczne.

Dwaj bandyci zawłśli na szubienicy.

KATOWICE. Na dziedzińcu więzienia sądowego w Rybniku odbyło się stracenie dwu bandytów, Emila Adamczyka i Jana Kubli, skazanych na śmierć przez powieszenie za zamordowanie rolnika Augustyna Dudy i podpalenie jego zagrody.

Pierwszy wyłom w ustawie prohibicyjnej.

WASZYNGTON. Izba reprezentantów przyjęła projekt ustawy, zezwalającej na wyrób i sprzedaż piwa, zawierającego 3,2 proc. alkoholu.

Pierwszy ten wyłom w ustawie prohibicyjnej wywołał w Ameryce ogólne zadowolenie. Z dniem dzisiejszym uruchomione być mają browary i wyszynki piwa.

Starcie tubylców z milicją francuską w Maroku.

St. LOUIS. (Senegal). Fanatyczny przywódca jednego ze szczepów maurytańskich z kolonii hiszpańskiej Rio de Oro, Maamum Mohamed et Marabut, dokonał na czele 200 uzbrojonych tubylców zuchwałego najazdu na terytorium Maurytanji, zagrażając środkom komunikacyjnym. Pierwsze starcie pomiędzy awangardą napastników a 8 Maurami, należącymi do milicji francuskiej, nastąpiło na północ od fortu Akjuzt. Siedmiu Maurów zginęło, ten zaś, który pozostał przy życiu, zaalarmował regularne wojsko francuskie. Napastnicy wycofali się na terytorium Rio de Oro, uniemożliwiając pościg.

Z różnych stron w kilku wierszach.

— Sejm gdański uchwalił ustawę amnestijną dla przestępców politycznych, oraz odwołał ustawę o pełnomocnictwach dla senatu.

— W Hannoverze w biały dzień dwaj bandyci, przybyli autem, wybili szybę wystawową w magazynie jubilerskim, zrabowali kaszkę z pierścionkami brylantowymi, poczem zbiegli autem.

— Pilot włoski Rajnold Donati osiągnął rekord wysokości dla samolotów turystycznych I-szej kategorii, wznosząc się na wysokość 9,700 mtr. Dotychczasowy rekord ustalony był na 7,521 mtr.

— Powódź we Francji południowej przybiera coraz szersze rozmiary. Pod wodą znajduje się obecnie 50 tys. ha. Straty są obecnie większe niż w czasie powodzi w 1930 r.

— Dwa parowce angielskie zderzyły się ze sobą w wschodnich wybrzeżach Anglii. 8 członków załogi i kapitan utonęli.

TOWARZYSTWO Częstochowskiej Fabryki Odlewów i Emaljarni

„METALURGJA”

SP. Z OGR. ODP.

Częstochowa, ul. Krótka 16 — Telefony 246 i 61.

Odlewnia żeliwa i wyrobów lano-kutych, Emaljarnia, Niklownia, Warsztaty Mechaniczne.

MEDALE ZŁOTE:

Ministerstwa Przemysłu i Handlu na Wystawie Rolniczo-Przemysłowej w Częstochowie.

1926

Na I-ej Ogólno-Polskiej Wystawie Budowlanej przy VI Targach we Lwowie.

FABRYKA PRODUKUJE:

Naczynia surowe i emaljowane
Przedmioty sanitarne i kanalizacyjne
Rury i kształtki kanalizacyjne
Żelazka do prasowania polerowane i niklowane.
Kuchenki i piecyki.
Blachy, ruszta i drzwiczki.
Odlewy budowlane i do maszyn rolniczych.
Odlewy maszynowe żeliwne i lano kute.
surowe i obrabione wg. własnych i nadesłanych modeli.

KRONIKA

KALENDARZYK

Sobota 24 grudnia. Wig. Roż. Nar. Irmidy

Niedziela 25 grudnia. Nar. Chrystusa Pana

Poniedziałek 26 grudnia. Szczepana I.M. Wtorek 27 grudnia. Jana Ap. Ewang. Wschód słońca: o g. 7.42 Zachód 15.27

Nocne dyżury aptek.

W nocy z piątku na sobotę: St. Rynek, Siedmiu Kamienic.

W nocy z soboty na niedzielę: II Aleja, Ostatni Grosz.

W nocy z niedzieli na poniedziałek: Nowy Rynek, Aleja Wolności.

W nocy z poniedziałku na wtorek: III Aleja, Narutowicza.

Dodatkowe pociągi świąteczne. W związku z wzmożonym obecnym z powodu świąt ruchem pasażerskim na kolejach, uruchomionych zostało kilka dodatkowych pociągów a mianowicie:

W dniach 22, 23, 24, 26 i 27 b.m. na linii Warszawa Katowice kursować będzie dodatkowy pociąg № 213, który przybywać będzie z Warszawy do Częstochowy o godz. 4.57 odjedzie zaś do Katowic o godz. 9.03. Z Katowic tenże pociąg jako № 214 przybywać będzie do Częstochowy o godz. 3.14 odjedzie do Warszawy o godz. 3.22.

W nocy z 23 na 24 b.m. kursować będzie pociąg dodatkowy pośpieszny № 3 bis, do Krynicy i Zakopanego: przyjazd do Częstochowy o g. 0.46, odjazd do Krynicy i Zakopanego o godz. 0.52.

Dla wycieczek, organizowanych przez biuro podróży „Orbis” w Warszawie uruchomiony zostaje w nocy z 23 na 24 b.m. z Warszawy do Zakopanego pociąg osobowy № 43, który przybędzie z Warszawy do Częstochowy o godz. 2.03, odjedzie o godz. 2.09 do Zakopanego. Pociąg ten już jako № 44 powróci z Zakopanego do Częstochowy w nocy z 1 na 2 stycznia: przyjazd do Częstochowy o godz. 4.14, odjazd do Warszawy o godz. 4.21.

Autobusy w święta. Uwzględniając życzenia publiczności i wzorując się na stolicy, M. K. A. uruchamia autobusy w pierwszym dniu świąt t. j. 25 bm. o godz. 15 z normalnym rozkładem jazdy. W wigilię autobusy będą zjeżdżać do garaży

Gdzie pójdziecie powitać
Nowy Rok?
Tylko do „SAVOY”

Sala artystycznie udekorowana
Moc miłych niespodzianek!
Dancing!
Zabawa do rana!
Humor szalony!

Orkiestra przygotowuje
specjalne atrakcje
muzyczne.

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „Nowości”

Największe asy scen Polskich
100 proc. mówiona i śpiewana
pierwsza Komedja Polska p. t.

100 metrów miłości

W rolach głównych: Zula Pogorzelska, Adolf Dymasz, Konrad Tom, Ludwik Lawiński i wielu innych.

Mimo wielkiej dzierzawy opłaconej za film powyższy chce udostępnić naprawę wszystkim obejrzenie tego filmu celem miejsc zwykle nie podwyższone 49 gr. 70 gr. 99 gr. na wszystkie seanse ze względów artystycznych wejście dla młodzieży dozwolone.

na 1 seans zniżką

Kino-Teatr „Nowości”

W niedzielę 25 grudnia i poniedziałek 26 grudnia o godz. 12.00.

Niebezpieczna próba
Oraz II program

Grzeszna miłość

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON” II-ga ALEJA 27

Dziś!

Nadzwyczajny program świąteczny!

Dziś!

CZARODZIEJSKA FONTANNA HUMORU!
FAJERWERK DOWCIPU, NIEWYCZERPAŃE ŹRÓDŁO WESOŁOŚCI!
ZDUMIEWAJĄCE SYTUACJE KOMICZNE!!
niezapomnianego „króla bulwarów”
paryskich—popularnego piosenkarza **Georges’a Milтона**
w jego najnowszej kreacji:

BANDA BUBULA

Wielki film z życia paryskiego w 12-u aktach.

W pozostałych rolach głównych.

ŻERMENA CHARLEY, MONA GOYA, LILI LERVAO
i setki najpiękniejszych kobiet Paryża.

NAD PROGRAM: **Dodatkowe dźwiękowe.** — Ceny miejsc zwykłe.

TRADYCJA WIGILIJNA.

Wigilia jest to wyraz łaciński i pochodzi od vigilare, co znaczy czuwać. W wojsku Rzymianie nazywali tak straż nocną i nazwa ta przeszła do nabożeństwa kościelnego, odprawianego w nocy w przeddzień świąt uroczystych. Po Wniebowstąpieniu Chrystusa Pana apostołowie schodzili się co rok, aby nocnym nabożeństwem obchodzić tę pamiątkę. Rozciągnięto to potem na inne uroczystości, zwłaszcza męczenników. Najbardziej uprzywilejowana była zawsze wigilia Bożego Narodzenia.

Tego dnia obowiązuje post ścisły. Pierwsi chrześcijanie dopiero o pierwszej gwiazdce siadali do pierwszego posiłku większego, dlatego i dziś czekamy na pierwszą gwiazdkę, aby zasiąść do wieczerzy wigilijnej. Wyprawdzanie tego zwyczaju ze starych agap pierwszych chrześcijan, (to jest posiłków, podczas których wspólnie spożywano rzeczy przyniesione, po na bożeństwo nocem i rannej mszy i komunii św.) niema wielkiej podstawy, gdyż w chwili wprowadzenia u

nas chrześcijaństwa agapy już nie istniały. Jest to raczej zwyczaj rodzinny, gdyż przodkowie nasi w tym czasie obchodzili nowy rok, gdy jeszcze byli poganami, dawali sobie prezenty i śpiewali pieśni z życzeniami, co nazywali koladami, skąd nazwa kolędy. Po przyjęciu chrztu i życzenia i pieśni nabrały charakteru nowego stosunku do zmienionych warunków. Na znak dobrych życzeń składali sobie wzajemnie chleby, co potem stało się początkiem dzielenia się opłatkiem.

Opłatek jest to chleb biały wypiekany z mąki pszennej w odpowiednich formach metalowych z wyciskami postaci Chrystusa na krzyżu lub baranka. Nazwa pochodzi od oblat, czyli ofiar, składanych przez pierwszych chrześcijan podczas ofiarowania we mszy św.

Wieczera wigilijna jest zwyczajem polskim i świętem rodzinnym, należy do najlepszych polskich tradycji i z zachowaniem skromności koniecznej w tym czasie i dzielenia się z biedniejszymi.

między godz. 18 — 19. W drugi dzień świąt autobusy będą kursować normalnie.

Zamiast życzeń świątecznych — hojna ofiara. Dowódca Korpusu Oficerskiego i Podoficerowie 27 pp. zamiast życzeń świątecznych i noworocznych, składanych corocznie przedstawicielom tut. władz rządowych, samorządowych i społecznych — przeznaczają na Tow. Opieki nad sierotami po żołnierzach wojsk polskich w Łodzi sumę 40 zł., oraz na najbiedniejsze dzieci bezrobotnych m. Częstochowy sumę 100 zł.

„Słowo” poświęcone.

Następny, poświęcony numer „Słowa Częstochowskiego” ukaże się we wtorek, 27 b.m. o zwykłej porze.

Osobiste. Częstochowianin, p. Mieczysław Lebek, zamieszkały obecnie w Myszkowie odznaczony został krzyżem zasługi za pracę na polu społecznym.

Jasełka w teatrze kolejowym. Tradycyjnym zwyczajem Kolejowe P. W. i w tym roku urządza „Jasełka Polskie” w teatrze kolejowym przez cały okres świąt Bożego Narodzenia, a mianowicie: dnia 26 bm. oraz 1, 6, 14 i 15 stycznia.

Jasełka, zupełnie w nowym opracowaniu, przy dźwiękach własnej orkiestry pod batutą p. Biernackiego i przy udziale zespołu śpiewaczego i doborowego kółka amatorskiego pod reżyserją p. Z. Mutke, a ogólnym kierownictwem p. Jastrzębskiego.

Nowe, własne i ściśle dostosowane kostiumy, dekoracje, piękne efekty świetlne i inne dekoracje.

Sala dobrze ogrzana, ceny miejsc: 99, 75 i 49 gr. wraz z podatkiem.

„Betleem Polskie” w sali „Częstochowlanki”. Zespół amatorów T-wa Teatralno-Wokalno-Muzycznego przy fabryce „Częstochowlanka” odegra 25 i 26 bm. „Betleem Polskie” w 4 odsłonach w nowej inscenizacji i reżyserji p. Cz. Hutry; tańce układu i pod kierownictwem p. F. Paula; w roli żyda wystąpi humorysta — ulubieniec publiczności, p. M. Dzikowski z własnym repertuarem. Początek o godz. 17. Ceny miejsc od 49 gr. do zł. 150 wraz z dodatkiem.

Jasełka na Rakowie. Staraniem drużyny St. Harcerzy w Rakowie w dniach 25 i 26 bm. odegrane zostaną „Jasełka” Borowieckiego w hali fabrycznej huty „Częstochowa”. Początek o godz. 18 wiecz.

Ze Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet. Zarząd składa tą drogą serdeczne życzenia świąteczne oraz noworoczne wszystkim członkiniom Związku i zawiadamia, że choinka wraz z gwiazdką i zabawą dla najuboższej dziatwy Częstochowy odbędzie się po 6-ym stycznia.

Czwartkowe zebrania Koła Pracy odbywać się będą w dalszym ciągu i zarząd prosi o jaknajliczniejsze przybycie na pierwsze zebranie poświęcone 29 bm. w lokalu Związku o godz. 19.30 (N. M. Panny 31).

Zakład dla jaglicznych będzie przeniesiony. Rozporządzeniem p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej zakład leczniczo-wychowawczy dla jaglicznych na Stradomiu przeniesiony zostanie do Witkowie pod Krakowem. W zakładzie znajduje się obecnie 300 chorych na jaglicę chłopców. Przeniesienie zakładu nastąpi nie wcześniej, jak na wiosnę roku 1933.

Repertuar świąteczny teatru kameralnego. W pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia o godz. 20-tej uroczyste, pełne czaru i sentymentu widowisko p. Ewy Szelburg p. t.: „Lulajże Jezuniu” w inscenizacji dyr. Iwo Galla z udziałem całego zespołu oraz licznych statystów. Współudział przyjął znany kompozytor i muzyk, por. Grzywiński oraz Tow. Śpiew. „Lutnia”. Strona muzyczna widowiska pod batutą por. Grzywińskiego, który równocześnie na organach wykona kilka najpiękniejszych polskich ludowych kolend.

Widowisko to powtórzone będzie w drugi dzień Świąt, t. j. w poniedziałek dwukrotnie: o godz. 12 i 16-tej po cenach zniżonych.

W poniedziałek wieczorem znakomita komedia „Mademoiselle”.

W wtorek, o 12 i 16-tej popołudniu „Lulajże Jezuniu”, a wieczorem, o 20-tej doskonała, sensacyjna farsa „Panna młoda z dachu”.

Bilety na wszystkie przedstawie-

Dźwiękowy „Teatr ODEON”

W niedzielę 25 i w poniedziałek 26 grudnia o godzinie 12 i pół w pol. odbędzie się ostatnie przedstawienie, dramatu z życia rosyjskiego p. t.

Carska Prymabaleryna

Nad program: **Dodatkowe dźwiękowe.**
Krzęśla tylko 49 groszy Miejsce w lo-
żu 99 groszy

nia oedą do nabycia w kasie teatru na dwie godziny przed rozpoczęciem każdego przedstawienia. Tel. 4-60.

Kurs Instruktorów I-iej kat. modelarstwa lotniczego. Komitet Powiatowy L. O. P. P. w dniach od 2 — 15 stycznia 1933 r. urządza kurs dla instruktorów modelarstwa lotniczego I kat. Ponieważ na kurs powyższy zgłosiły się dotąd same siły nauczycielskie, a program kursu przewiduje 75 godzin, przeto Komitet Powiatowy chcąc ułatwić ukończenie tegoż — urządza go w czasie ferij świątecznych.

Komitet Powiatowy L. O. P. P. prosi wszystkich zainteresowanych, życzących sobie ukończyć powyższy kurs o zgłoszenie swej kandydatury. Instytucje, które nie zgłosiły dotąd swych kandydatów proszone są o uczynienie tegoż, jak również wszyscy pp. kandydaci (tki), którzy się zgłosili czy to osobiście czy też za pośrednictwem dyrekcji szkół proszeni są o potwierdzenie swego zgłoszenia.

Zgłoszenia przyjmuje sekretariat L. O. P. P. Aleja 26 w godz. od 12 do 18 i od 17—19.

Z życia Legionu Młodych.

W lokalu BBWR (Aleja 71), odbyło się zebranie miejscowego obwodu Legionu Młodych. Zebranie zagał komendant p. K. Wochna, udzielając głosu p. M. Młynarczykowi, który wygłosił długi i nastrojowy referat p. t. „W 10-tą rocznicę tragicznej śmierci Pierwszego Prezydenta Polski Gabriela Narutowicza”. Przed słuchaczami przesunął się obraz potężnej w wynikach pracy G. Narutowicza, którego nieobliczalny fanatyzm z obozu Narodowej Demokracji, E. Niewiadomski, skrytobójczo zamordował. Szaleniec ten nie odważył się podnieść ręki ani na cara, ani na dwu innych cesarzy zaborczych, ale zabił Pierwszego Prezydenta Polski G. Narutowicza. Narodowa Demokracja, moralna sprawczyni tego mordu umyła ręce, jak Piłat, gloryfikując wyraźnie czyn obłąkańca E. Niewiadomskiego, mieniąc się nadal apostołem, głosząc szumne hasło „Bóg i Ojczyzna!” Referat uczynił wielkie wrażenie na słuchaczach, którzy w wielkim skupieniu i powadze wysłuchali go do końca. Po referacie komendant p. K. Wochna wezwał członków, aby jaknajliczniej stawili się 27 bm. w lokalu BBWR., gdyż odbędzie się „Choinka dla biednych dzieci”, urządzona staraniem miejscowego obwodu Legionu Młodych. Na tem zebranie zakończono.

Nowy lokal klubu lingwistycznego. Dziś w sobotę 24 bm. nastąpi o godz. 20.30 uroczyste otwarcie klubu lingwistycznego w Częstochowie. Lokal mieścić się będzie w Alejach N. M. Panny Nr. 31, front, II piętro. Goście wprowadzeni przez członków mile widziani.

CE NY ZNIŻONE

KAWA aromatyczna, smaczna i pożywna

stale palona najnowszym aparatem elektrycznym

BRAZYLJSKA 6 zł. kilo

SANTOS 8 „ „

GUA TEMALA 10 „ „

MIESZANKA Gospodar. 12 „ „

Mocca 14 „ „

HERBATA

mocna i aromatyczna od 24 zł. kilo

KAKAO

wyborowe od 6 zł. kilo

TYLKO W SKŁADZIE

„MOKKA KAWA”

Leon Plotowski

Częstochowa, II Aleja 24 telefon Nr. 1.

Oflary z okazji świąt. Zgodnie z uchwałą zebrania zarząd Koła Zw. Pracowników Umysłowych Administracji Wojskowej w Częstochowie, zamiast życzeń z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, złożył w administracji „Słowa” zł. 5, z przeznaczeniem dla najbiedniejszych dzieci naszego miasta.

Zamiast życzeń świątecznych i noworocznych, na rzecz komitetu dożywiania dzieci złożył dyrektor Matula złotych 20.

Zamiast życzeń świątecznych i noworocznych pp. doktorostwo Biluchowsky złożyli w administracji „Słowa” zł. 20 na Społeczny Komitet niesienia pomocy dzieciom bezrobotnych.

Łańcuch ofiar na bezrobotnych. W dalszym ciągu zapoczątkowanego przez p. starostę Eustachiewicza łańcucha ofiar na bezrobotnych kwotę zł. 10 złożył w administracji „Słowa” dyrektor Państw. Sem. Naucz. Męskiego, p. Władysław Matuszkie wicz.

Tradycyjny wieczorek taneczny. Samopomoc uczniów państw. gimnazjum im. H. Sienkiewicza urządziła dnia 27 bm. w sali gimnazjum wieczorek taneczny. Wiele niespodzianek — bufet tani i obfity. Początek o godz. 5 po poł. Wstęp z zaproszeniami 1,50 zł. Młodzież obowiązująca mundurki.

Wspólny opłatek w gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza. W dniu wczorajszym po ukończonych lekcjach odbyła się na terenie tegoż gimnazjum przy przystrojeniu choinki, podniosła uroczystość łamania się opłatkiem.

Do zebranego grona nauczycielskiego, rodziców i młodzieży wszystkich klas przemówił w serdecznych słowach dyrektor zakładu p. Piódowski, podnosząc znaczenie wychowawcze i doniosłość tradycji opłatka, który na terenie szkoły staje się poważnym symbolem zgodnego i harmonijnego współżycia domu ze szkołą.

W imieniu „Połączonych Patronów” przemówiła p. Kurpińska, podkreślając wartości moralne łamania się opłatkiem, który spełnia rolę łącznika myśli i serc wszystkich Polaków, rozrzuconych po kuli ziemskiej. Dziękując szkole za odnowienie tej prastarej, przepięknej tradycji, łączącej grono, młodzież oraz jej rodziców w jedną „rodzinę szkolną”, złożyła zebranym życzenia.

Po przemówieniu ks. prałata Ciesielskiego, kulminacyjny punkt uroczystości nastąpił, gdy dyrektor łamał się opłatkiem z gronem nauczycielskim, obecnymi rodzicami, przedstawicielami klas i kółek, wzruszając wszystkich obecnych do łez.

Następnie wychowawcy wraz z przewodniczącymi patronatów, podeszli do swoich wychowanków, dzieląc z nimi opłatek.

Uczeń klasy VIII, Bilski, w imię

Kino-Teatr „ATLANTIC”

Wielki program świąteczny

KOBIETA

KTÓRA GRZECHU PRAGNIE

W roli głównej: nowa gwiazda ekranu NORA NEY bohaterka filmu

„Głos Pustyni”

Nad program:

Komedia i kronika PAT.

Ceny miejsc od 30 groszy.

Kino „MUZA” II Aleja 43

Wielki program świąteczny

Wielki polski epos wojenny p. t.

Krwawy Wschód

W rolach głównych: OLA OBARSKA, MIECZYSLAW CYBULSKI i inni

Nad program:

Arcywesola komedia

Ceny miejsc od 30 groszy

Dźwiękowe „GRAND-KINO”

Od niedzieli dnia 25 grudnia i dni następnych.

Wielki podwójny program!

BRYGIDA HELM, PIERRE BLAUCHAR, TELA TCHAI, JEAN ANGELO, WŁODIMIR SOKOLOFF w superfilmie dźwiękowym p. t.

Demon Miłości

(ATLANTYDA)

Arcydzieło wykonane po półtorarocznej ustnej pracy.

Jako drugi program królowie humoru FLIP i FLAP w najnow. kreacji pt

NOCNA ESKAPADA

Ceny miejsc zwykłe.

SZCZEGÓŁY W AFISZACH

Cukiernia Ziemiańska

WŁ. IGNATOWSKIEGO, II Aleja 28. Tel. 72.

Codziennie koncert trio pod batutą p. Jałowickiego.

Na nadchodzące święta Bożego Narodzenia polecamy znane ze swej dobroci: ciasta, wykwintne torty, struclę masłane — migdałowe — orzechowe i z makiem, jak również ozdoby choinkowe, jak to owociki marcepanowe — Konserwy i pierniczki czekoladowe i marcepanowe.

Ceny przystępne, towar pierwszorzędny nagrodzony Złotym Medalem i najwyższą nagrodą Gran Prix na Wystawach w Rzymie i Paryżu.

niu uczniów zakładu podziękował szkole i rodzicom, składając równocześnie życzenia.

Odszpiewaniem kilku kolend i odegraniem marsza przez orkiestrę gimnazjalną zakończono przedpołudniową uroczystość.

Staraniem „Samopomocy uczniów” przy współudziale pań i patronatów, urządzono popołudniu „herbatkę”, w której wzięły udział liczne zastępy delegatów wszystkich klas, kółek, organizacji, grono nauczycielskie oraz rodzice. Miły i pogodny nastrój, który cechował całą uroczystość pozostawił na wszystkich niezatarte wrażenie.

Budowa kajaków i modelarstwa okrętowego. Zarząd miejscowego Oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej, organizuje w styczniu 1933 r. „Propagandowe kursy 2-tygodniowe budowy kajaków i modelarstwa okrętowego”, pod teoretycznym i praktycznym kierownictwem p. inż. Pauly w Warszawie. O ile zbierze się odpowiednia liczba uczestników, kursy odbędą się w warsztatach stolarskich Szkoły Rzemieśniczo-Przemysłowej. Opłata za kurs wynosi zł. 10 — dla uczącej się młodzieży i członków Ligi. Dla dorosłych i nieczłonków zł. 15. Kurs obejmować będzie część praktyczną (warsztatową) i teoretyczną. Odbywać się będzie w zależności od wolnego czasu uczestników przed lub popołudniu.

Zgłoszenia i wszelkie informacje w sekretariacie Ligi Morskiej i Kolonjalnej (Al. Wolności 17), codziennie w godzinach 17.30 do 19.30, także w tych samych godzinach telefonem nr. 6—65.

Ślizgawka w parku 3 Maja czynna. Na ślizgawce K. O. S. „Victorii” w parku 3 Maja zainstalowano nowoczesne 1000 wátowe reflektory Philipsa, oraz urządzenie do nadawania muzyki radiowej i gramofonowej. Lodowisko w parku 3 Maja, wzorowane na ślizgawkach stołecznych, będzie niewątpliwie miejscem spotkania wszystkich wybrednych zwolenników łyżwiarstwa.

Sprawozdanie z zebrania Pszczelarzy. W dniu 11 b. m. odbyło się zebranie członków Towarzystwa Pszczelniczego w Częstochowie, na którym, na wniosek Zarządu, zapadły następujące uchwały: Wszyscy członkowie, którzy opłacą całoroczną składkę członkowską w sumie 6 zł., otrzymają bezpłatnie pismo „Pszczelarz Polski” bezpośrednio pocztą pod wskazanym skarbonikowi adresem. Cena tego pisma 10 zł. rocznie. Różnicę dopłaci Zarząd.

Członkowie mają prawo przez cały rok, we wtorki zamieniać wosk na węzeł za dopłatą kosztów przeróbki. Członkowie mają prawo zamawiać tani cukier dla pszczoł, w styczniu 1933 roku po zapłaceniu skarbonikowi T-wa przy zamówieniu odpowiedniej zaliczki.

Wobec tego, że członkowie będą korzystać z fachowej wiedzy, szerzonej w piśmie „Pszczelarz Polski”, oraz mogą na każde zapytanie otrzymywać w temże piśmie pouczające odpowiedzi, zarząd anuluje zebrania

miesięczne i wyznacza tylko 3 terminy zebrania sprawozdawczych i informacyjnych, a mianowicie: na 5 marca, 9-go lipca i 8-go października 1933 r.

Siedziba Zarządu znajduje się przy ul. Jasnogórskiej 25. Zebrania odbywać się będą w sali Sejmiku.

Po stwierdzeniu, że ubiegły rok należy zaliczyć w rejonie częstochowskiego powiatu do niedostatecznych pod względem miodobrania i że obfite podkarmianie pszczoł na wiosnę jest niezbędne, na tem zebranie zakończono.

Z frontu pracy. Na skutek długotrwałych starań BBWR, unieruchomiona dotychczas fabryka „Wyczerpy”, zostaje w najbliższych dniach uruchomiona.

„Metalurgia” uruchomiła nowy dział wytwórczy dla wyrobów lankutych. Od wtorku 27 bm. czynny będzie oddział odlewni dla odlewów maszynowych, żeliwnych i lankutych.

Oflary na bezrobotnych. Zamiast życzeń noworocznych składają na bezrobotnych doktorostwo Władysław Sobolowie zł. 10 i lekarz-dentysta B. B. Muszyński zł. 10.

Na dwa tygodnie. Sąd Grodzki w Częstochowie skazał na 2 tygodnie aresztu i 50 zł. grzywny p. Jana Rutkowskiego, odpowiedzialnego redaktora „Gazety Narodowej” za artykuły o wyraźnej tendencji rozpowszechniania świadomości fałszywych wiadomości. Konfiskatę „Gazety Narodowej” z dnia 11 września rb. sąd zatwierdził.

Dramat w rodzinie solidnej. W czym tkwi sedno prawdy. Sprzeczać się nie należy, gdyż sprawa ta, pomimo zawilgości jasną jest: p. P. sam względem rodziny swej zawiął i konsekwencje przykre ponieść musi. Gorszą awanturą, jakiej świadkami niestety byli dalsi i bliżsi sąsiedzi, na swoje dla dzisiejszych czasów podłoże głębokie. Bo i jakie? Córką jedynaczką, z domu zamożnego i rodziny szanowanej to bezprzecznie partja, o którą zabiegać jest warto. Namozolił się też p. K. nim wzięty „posażnej jedynaczki” zdobyć zdołał. Interes czysty, p. K. zazdrość w współzawodnikach budził a jednak? wszystko zawodzi, nawet najlepsze matematyczne obliczenia. Cyfra posagu wynosiła zł. 10 tysięcy w gotówce w K. K. O. zdeponowanych, a więc mur! Szczęśliwy narzeczony oświadczył wzrok cyfrą tą napawał, z rozczuleniem na księżczkę K.K.O., na nazwisko narzeczonej, która jego miała być. I tak spoglądając nagle i to w przededniu Świąt Bożego Narodzenia, gdy już w kuchni wigilijne potrawy przygotowywano — katastrofa. Posąg lichy wzięło bezpowrotnie.

Jak się to stało? Otóż, zwabiony złudą dobrych interesów, ojciec posażnej jedynaczki wypożyczył od córki całą sumę, wycofał ją z K.K.O. i ulokował w interes pewny. Naiwny, nie ma dziś pewnych interesów. Są tylko niepewne i całkiem fatalne. Pieniądże wsiąkły. Dosłownie. Awantura gorsząca, zrzucanie się ze schodów,

Dźwiękowe „Grand-Kino”

W niedzielę 25 grudnia o g. 12.30. Po niedzialek 26 grudnia o g. 12.30 w pol. Wspaniały podwójny program

w Szalonym tempie

Oraz II program.

Gdy Kobieta jest Piękna

Wszystkie krzesła 49 gr. Łoże 99.

Kantor Wymiany i Loterii

J. Weksler

Częstochowa Aleja Nr. 6.

Kolektura Loterii Państwowej.

Kupno i sprzedaż wszelkich

walut, oraz papierów wartościowych.

Najmilsza gwiazdka to Aparat fotograficzny

Wszystkie artykuły optyczne, binokle okulary, lorniony, ściśle wykonane według przepisów pp. Okulistów, oraz wyroby stalowe poleca

OPTYK-MEDICAL

Aleja 31.

Obsługa ściśle fachowa

Ceny gwiazdkowe o 15% niższe.

M. JAKUBOWICZ

I Aleja Nr. 6.

Poleca na nadchodzące święta

wielki wybór gotowych ubrań

męskich i damskich.

Wykonanie solidne.

Ceny bardzo przystępne.

PRACOWNIA KRAWIECKA

W. Małczyński

III Aleja 48.

Wykonywa wszelkie roboty krawieckie z materiałów własnych

i powierzonych po

cenach niskich.

Specjalność: ubrania i płaszcze uczniowskie.

potrawy wigilijne przypalone, ciasto zakalcowane, przekleństwa i łez strumienie.

Final: p. K. będzie nadal kawalerem, panna B. jedynaczką, lecz już bez posagu—dramat.

Jedyną, bezpieczną lokatą—to Komunalna Kasa Oszczędności.

Rozprawa sądowa hrabiny Brassow. Dziś, w piątek, rozpoczęła się w Sądzie Okręgowym sprawa hr. Brassow. Wobec tego, że powódka wniosła cały szereg nowych dowodów, mających potwierdzić słusność jej pretensji do Skarbu Państwa — przeto istnieje możliwość odroczenia rozprawy w celu zbadania tych dowodów.

Wobec choroby wiceprezesa Sądu Okręgowego p. A. Kellera, rozprawie przewodniczyć będzie sędzia Cwiakowski przy udziale sędziów Pola i Sperlinga.

Obronę wnoszą: mec. Szyszkowski, Rymowicz, Sokołowska z Warszawy i mec. Gawroński z Częstochowy.

6 miesięcy. 18 letni Edward Lięga skazany przez sąd grodzki na 6 miesięcy więzienia za zrabowanie z wozu Marjanny Strózik (Chłopskiego 20) worka z tytoniem wartości 120 złotych.

Bezprozwany. Na dwa miesiące więzienia skazany został Majer Bezprozwany za słowne znieważenie pełniących służbę policjantów Nocoń, Bartoszewicza. Ponadto groził tym policjantom śmiercią po wypuszczeniu go z więzienia.

O czyn nierządny. Na 8 miesięcy więzienia skazany został przez sąd 19 letni Jan Sobat (Rembielice gm. Popów) za dokonanie gwałtu na osobie 20-letniej Weroniki Pokory. Rozprawa sądowa odbyła się przy drzwiach zamkniętych. Sąd drogą amnestji darował Sabatowi połowę kary.

Bal sylwestrowy w Ognisku Niepodległości. Wielki bal sylwestrowy w „Ognisku Obrony Niepodległości”, urządzony staraniem Stowarzyszenia Pracy Społeczno-Wychowawczej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w dniu 31 grudnia b. r., zgromadzi zapewne licznie doborową publiczność naszego miasta. Protektorat i skawie raczyli przyjąć pp. Starosta K. Eustachiewicz, generał brygady Mieczysław Dąbkowski, Komisarz miasta Józef Mazur i członek honorowy Stowarzyszenia dr. Tadeusz Biluchowski. Sale „Ogniska” będą artystycznie udekorowane. Do zabawy przygrywać będą 2 orkiestry. Bufet restauracji „Savoy” obficie zaopatrzony.

Czysty zysk z balu przeznaczony na dalszą budowę „Ogniska”.

O nowe wartości wychowawcze.

Jest faktem bezprzecznym, że w społeczności ludzkiej zachodzą głębokie dla życia współczesnego sięgające zmiany. Rodzą się świty nowych dni. Kto bez zmużenia patrzeć mógł będzie na przemiany, które nadchodzą — ujrzy — jak w zakłamanym obłudnym świecie ludzi „zdrowo myślących” i „rozsądnych”, coś się psuje i pada.

Nie jest zdrowym i prawdziwym, że ten co sam żyje cudzym potem i cudzą krwią, głosi, że człowiek powinien się brzydzić materializmem, poświęcać dla drugich, życie oddać dla obowiązku, że ten co sam jest zdziercą, chciwym grosza, głosi, że człowiek nie powinien pracować jedynie dla marnego kruszcza, dla celów materialnych, lecz dla celów idealnych, wyższych, zwłaszcza dla Boga, że ten co sam żyje z przywłaszczania cudzej pracy, a więc cudzej własności, głosi, że własność jest święta, że im ktoś prowadzi żywot nikczemniejszy, tem surowsze głosi zasady moralne i innym je do spełnienia poleca.

Miara nieprawości, obłudy i wżysku, kosztem zdrowia i życia milionów, wypełnia się powoli lecz stale — do brzegu.

Ale nie możemy czekać z założeniami rękami, aż to się samo wypełni. Trzeba sobie wyraźnie powiedzieć, że chwila obecna jest tą, w której trzeba stworzyć nowego człowieka pozbawionego obłudy i kłamstwa. Trzeba zmienić kierunek i sposób jego myślenia i, póki czas, nastawić je na tory, do nowych wartości prowadzące. Trzeba śmiało i odważnie usuwać przeszkody i precz je odrzucić. W czasach przełomowych, a takimi są obecne, większą jest zasługa wykrywanie i tepienie łotrów, niż bezpośrednie stwarzanie dobra, walenia gnijących gmachów, niż budowanie nowych. Na nie się zda nauczanie prawdziwej wiedzy, gdy jej nikt nie potrzebuje, zawiązywania dla popierania nauki towarzystw, które się staną przybytkami „bractw wzajemnej adoracji”, zakładanie czytelni i bibliotek, z których obłuda usunie dzieła istotnie wartościowe: by wzmocnić nowe budowie trzeba wprzód teren dla nich oczyścić. Ma to szczególne znaczenie w

Radio w izbie --- Świat na przyźbie.

Jeśli jeszcze nie posiadasz w domu radia to wstąp do firmy „RADJOPOL” ALEJA NR 31, a tam napewno wybierzesz dla siebie najnowszej konstrukcji odbiornik w cenie i na warunkach dla ciebie najdogodniejszych

PIÓRA WIECZNE
w wielkim wyborze

**Księgi buchalteryjne
i materiały piśmienne
po cenach konkurencyjnych**

POLECA

„PAPIERPOL”
ul. Panny Marii 30. Telefon 451

Przyjmujemy wieczne
pióra do naprawy

Częstochowska Fabryka Knotów Zaksenhaus i Goldstein

Polsce współczesnej. Na krzywdy i nieprawości w Niej istniejące wskazał wielki Jej Wychowawca, gdy gromił szujów, łajdaków i obce agentury. Nie mogą słowa te przebrzmieć bez następstw, bowiem zapomnienie o nich, przekreślić może istnienie tej Polski, za którą najlepsi krew przelewali i życie w ofierze składali. Jeśli najwyższą wartością jest Niepodległość Państwa — Ono przedewszystkiem do głosu przyjść powinno.

Wszelka ideologia, obniżająca wagę największego skarbu, stawiająca inne rzeczy czy pojęcia, jak naukę, sztukę, wyznawanie ponad Państwem — jest albo fałszywa ale niepełna i uboga. Koniecznym jest dla przyszłości nowych stosunków społecznych, aby odebraniem było wychowanie, a przez to i życie duchowe, sferom, które niemi władaty w wiekach średnich i przekazane zostały Państwu. Dziś trudno jeszcze mówić o przeobrażeniu istotnym, o zrozumieniu wychowania państwowego nawet u tych, którzy przedewszystkiem dbać powinni o wprowadzenie, zachowanie i utrzymanie tej prawdy, iż najwyższym prawem społeczności polskiej — jest dobro Rzeczypospolitej.

Dziś życie nasze skrepowane jest jeszcze więzami średniowiecznymi, przybranej pustymi frazesami „handlarzy wzniosłym towarem”. To zaś daje głębokie przeświadczenie, że sprawa wychowania państwowego zdobędzie należne sobie miejsce, usuwając stanowiąc wszystkie inne wpływy. W Polsce nowoczesnej i przyszłej symbol Państwa iść musi przed wszystkimi innymi. Rząd i jego przedstawiciele zajmują miejsca pierwsze, uroczystości i obchody państwowe uczyniają się hymnem państwowym i oświadczeniami władz państwowych.

Tak pojęte wychowanie nie może podlegać przepisom i kierownictwu tych, którzy nie z takim pojmowaniem nie mają wspólnego, raczej przeciwnie: pragną przytłoczyć i zgnieść je przez usunięcie na plan dalszy.

Dobre włączenie się nam sprawy te jasno i niedwuznacznie przedstawia: zdobywamy Nową Polskę, walczymy o ideały nie partii czy wyznania, lecz całej społeczności, budujemy dom, w którym wszyscy współdziałać będą w utrwaleniu niepodległości Państwa, a nie „nawracać” przekleństwem lub obłudą na własną wiarę.

Oto dlaczego pełni jesteśmy przeświadczenia, że coś nowego rodzi się w Polsce.

Henryk Jędrusik.

Z PANEK.

Organizujmy młodzież.

W dniu 11 b.m. odbyło się w Panekach zebranie, urządzone staraniem miejscowego komitetu BBWR. Na zebranie przybyli z Częstochowy pp.: poseł dr. Biluchowski, prof. Słowikowski, kpt. Ptaszyński i Rostecki.

Zebranie zagał prezes, p. Stanis-

ław Rybicki, powołując na przewodniczącego p. posła dr. Biluchowskiego a na sekretarza p. Mikołaja Zycha. Następnie dłuższy referat wygłosił p. Rybicki, omawiając organizację młodzieży wiejskiej, która jako nie zorganizowana, a podlegająca wpływom jednostek wrogich Rządowi, wychowuje się w nienawiści do Rządu i staje się nieojalną w stosunku do Państwa. P. prof. Słowikowski wygłosił przemówienie, w którym poruszył sprawę wychowania państwowego młodzieży, wskazując drogę do niego — tworzenie organizacji.

Kpt. Ptaszyński omówił techniczną stronę tworzenia organizacji, przestrzegając równocześnie przed słomianym ogniem, który, wkrótce po rozpoczęciu pracy, gaśnie.

Przemawiali jeszcze p. Gawędzki, który w imieniu gminy przyrzekł pomoc przy tworzeniu się nowych komórek organizacyjnych oraz p. poseł Biluchowski, który w swoim podniosłym przemówieniu scharakteryzował rolę nauczyciela w wychowaniu młodzieży i w pracy społecznej. W końcu została otwarta dyskusja. W wyniku dyskusji obecni jednogłośnie zgłosili przystąpienie do pracy i wytyczyli sobie jej program.

Gminy podzielono na następujące tereny: Truskolasy — Związek strzelecki, Pawlikowski Stefan, Związek Młodzieży Ludowej, — Goclen Franciszek, Praca Obywatelska kobiet — p. Kuźnikówna, A. i Parysówna, I. Pauli — Strzelec, p. Graczyk Kazimierz, Praca Obywatelska Kobiet — p. Steciakowa i Maciejewska.

Wieś Piła — Związek Młodzieży Ludowej, Korzekwa Franciszek i Jelonek Michał. Termin składania deklaracji ustalono na 2 lutego 1933 r. Praca społeczna w gminie Panki rozwija się coraz pomyślniej i mamy nadzieję, że przy dobrej woli i wysiłkach, dojdzie do szczytnych wyników. Mikołaj Zych.

Z Poraja.

Chojnka w przedszkolu.

Miłą atrakcję przeżył Poraj w ub. niedzielę. Porajskie przedszkole urządziło dla swych malusinkich choinkę połączoną z przedstawieniem. Całość wypadła wspaniale. Wszystkich wzruszyły odegrane przez małych amatorów dwa obrazki sceniczne: „O sierotce Marysi” i „Święta nocka”. Wzbudziły entuzjazm tańce, deklamacje oraz śpiewy.

Wychowawczyni przedszkola p. Zenobja Wołyńcówna protrafiła przekonać nawet niechętnych przedszkolu, że jest ono nieodzownym czynnikiem w wychowaniu dziecka. Dała dowód swej wyteżonej pracy nad działalnością. Każdy z uczestników tej miłej imprezy, patrząc na rozbawione główki dzieci, widząc ich swobodę podczas rycytowania deklamacji i odtwarzania obrazków scenicznych, miał możliwość przekonać się o wynikach tej pracy nad działalnością.

Na zakończenie rozdano wychowankom podarunki, zakupione za pie-

niądze, ofiarowane na ten cel przez Sejmik Zawierciański.

Uroczystość niedzielna wytrąciła broń przeciwnikom przedszkola, którzy głosowali na ogólnym zgromadzeniu gminnym za skasowaniem przedszkola, niby ze względów oszczędnościowych. Patrząc w niedzielę na życie przedszkola, zrozumieli, że na tym polu nie należy szukać oszczędności.

Przetarg

na dostawę jarzyn twardych i maki dla garnizonu Częstochowa na czas od 1 stycznia do 31 marca 1933 roku, odbędzie się dnia 9 stycznia 1933 roku o godz. 10-ej w Kwatermistrzostwie 27 p. p.

Zalokowane oferty składać Kwatermistrzowi 27 p. p. do dnia 9. I. 33 r. godz. 9 ta.

Do oferty dołączyć kwit na wpłacone do kasy skarbowej lub Platnika 27 p. p. 500 (piećset) złotych jako wadium.

Dnia 23. XII. 32 r. o godz. 15-ej odbędzie się przetarg na roboty asenizacyjne dla koszar „Zawady”, Zaczysze i Składnicy Mat. Int. Ańiółów.

Oferty składać do Kwatermistrza 27 p. p. do dnia 28 b. m. godz. 12.

Informacji co do robót asenizacyjnych udziela Kwatermistrz 27 p. p.

Przewodniczący G. K. P. w/z Świder major.

209—3

Koło Księgowych przy Sekcji Bezrobotnych Pracowników Umysłowych w Częstochowie, Dąbrowskiego 21, (w oficynie) otworzyło biuro dla prowadzenia ksiąg buchalteryjnych ściśle wg wymogów władz skarbowych i oraz korespondencji handlowej w językach obcych — francuski, angielski, niemiecki. Biuro jest prowadzone pod kierownictwem sił fachowych. Łaskawe zgłoszenia interesantów codziennie od godz. 9—17. Z prowincji listownie.

Koło Księgowych
przy Sekcji Bezrob. Prac. Umysł.
w Częstochowie.

OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna T-wa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w Rędzinach wzywa wszystkich dłużników, którzy nie uregulowali zaległych pożyczek, aby w terminie do 15-go stycznia 1933 r., takowe załatwili, bo po tym terminie wszystkie sprawy Komisja skieruje na drogę sądową.

Sprawy załatwiane są codziennie w kancelarii gminnej w Rędzinach od godziny 8-ej rano do 4-ej po południu.

KAWIARNIA

Niespodzianka

ul. Dąbrowskiego 5.

Polecając się w dalszym ciągu łaskawym względem swych byłych walców, składa jednocześnie życzenia
Wesołych Świąt.

Gabinet racjonalnej kosmetyki

„URODA” MARJI ORZEŁ

ul. Dąbrowskiego Nr 1 (parter).

Na nadchodzący karnawał maseczki upiększające, maquillage wieczorowy, przyciemnianie brwi i rzęs, oraz wszelkie zabiegi kosmetyczne.

Poszukuje się 2 do 3 pokoi

z kuchnią lub bez, w okolicy

II Alei od dnia 1 stycznia 1933 r.

Oferty pisemne z podaniem ceny składać można w Sekretarjacie P. C. Krzyża, Aleja 71, I p., w godzinach od 4 do 6 po południu.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. MARIAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja Nr. 21, tel. 448.

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich

piśm krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma kra-

jowe i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, pa-

pierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p. 547

OBSŁUGA SZYBKA i SOLIDNA.

Czytelnia Nowości II Aleja 40, 1 piętro

front. Wypożycza bez kaucji ostatnie

nowości beletrystyczne. 201—2

Slusarz-monterposzukuje pracy, czerwo-

licencja na prowadzenie pojazdów me-

chanicznych znajomość wszystkich silni-

ków. Wiadomość w Redakcji pod „Monter”

BINOKLE i OKULARY różnych fasonów ze szkłem najlepszym i światowej sławy fabryki Zeisa, ściśle dostosowane podług przepisów pp. Okulistów, wykonane solidnie i fachowo. Lornetki, lupy, termometry lekarskie i pokojowe. **Aparaty fotograficzne** znanych firm, oraz przybory fotograficzne, wyroby stalowe i rakiety tenisowe

K. SOCZEK OPTYK
Częstochowa, II Aleja Nr. 16. Tel. 225
CENY KONKURENCYJNE. 179—2

Baterje anodowe **„Elektron”** — znanej fabryki — po cenach najniższych.

Lampy radiowe **„Tungsram”** po cenach od 10 zł. z gwarancją.

Ładowanie akumulatorów! Wszelkie artykuły techniczne, elektrotechniczne i radiowe po cenach najniższych.

„ŁOZYSKA KULKOWE” S. R. O.
Biuro Techniczne „UNION”
Sp. z o. o.

Częstochowa, Aleja 14 — telefon 7-70

Tygodniowy przegląd polityczno - gospodarczy.

Utrzymanie równowagi budżetowej.

Jeśli zestawimy dzieje roku, który ma się ku końcowi, z przemówieniem premiera Al. Prystora, wygłoszonym w Senacie, będziemy mieli jasny program Rządu i osiągniętych w wykonaniu tego programu rezultatów. — U podstaw tego programu i jego wykonania leży to, co Anglicy nazywają common sens, a co po polsku nazywa się zdrowym, chłopskim rozumem. Niema tu fantazji, osłepiających swą nowością pomysłów, niema rzucania się na falę eksperymentów. Jest natomiast praktykowanie starych, wypróbowanych prawd i metod gospodarczych.

Kiedy szturm kryzysu światowego uderzył w naszą nawę państwową, jej sternicy nie schronili się pod pokładem, ale wzięli się do tej pracy, której wykonanie jest obowiązkiem każdego marynarza. Trzeba było zwinąć żagle, które brały w siebie wiatr pomyślniej koniunktury. W języku państwowo-gospodarczym nazywa się to: utrzymaniem równowagi budżetowej.

W wykonaniu wymagało to wielkiego wysiłku, zastosowania środków bardzo niepopularnych, jak zmniejszenie pborów urzędników i funkcjonariuszów państwowych, przeprowadzenie surowej i bezwzględnej oszczędności na wszystkich polach życia państwowego.

Cel ten został osiągnięty — równowaga budżetowa, choć z trudem wielkim została zachowana. Drugim celem załogi, pracującej na okręcie, młotany przez rozszalałe żywioły, jest czuć bacznie, by woda nie przeciekała do wnętrza, usuwać ją przez pompowanie. W języku państwowo-gospodarczym nazywa się to: zachowanie stałości waluty i niewprowadzenie ograniczeń dewizowych.

I ten cel został osiągnięty. Premier Prystor w słowach prostych wskazał w swym przemówieniu, że Polska jest jedynym państwem dłużniczym, które nie wprowadziło ograniczeń dewizowych. Minimum dobrej woli każe obywatelowi polskiemu przyjąć te słowa premiera ze słuszną dumą. Jeśli jednak senné będziemy dalej swą analogię, to zrozumiemy łatwo, że okręt młotany burzą, gdy nie może przybić do spokojnego portu, gdy niewiadomo nawet, gdzie się ten port znajduje, musi czuć bacznie nad podziałem aprowizacji. Kapitan musi zarządzić zmniejszenie luksusu odżywiania pasażerów klasy I-szej i przystosować je do minimum egzystencji pasażerów kl. III cie. W sytuacji pasażerów klasy III cie znajdują się na polskiej nawie państwowej rolnicy, którzy już od dwóch lat cierpią z powodu katastrofalnie niskich cen swych produktów. Z uprzywilejowanego stanowiska luksusowego odżywiania się nie chciał dotychczas zryzygnować nasz prze-

myst skartelizowany.

Z ust premiera w przemówieniu ostatnim padło hasło wyrównania frontu gospodarczego na rolnika. Skoro koniunktura światowa nie pozwala mieć nadziei na podniesienie cen produktów rolnych, ceny produktów przemysłowych muszą być obniżone, muszą być przystosowane do zmniejszonej siły nabywczej ludności rolniczej. Jest to prawda jasna, uderzająca swą prostotą, jak komenda kapitana okrętu, nakazującego zmniejszenie luksusowych racji żywności, gdy niewiadomo kiedy może nastąpić odświeżenie jej zapasów w spokojnym porcie pomyślniej koniunktury.

Cel ten, niewatpliwie, będzie również osiągnięty. W najbliższym czasie ceny szeregu artykułów skartelizowanych zostaną obniżone. Inicjatywa B.B.W.R. i Rządu daje należyte rezultaty, pomimo zrozumiałego oporu, na jaki natrafia jej wykonanie.

Ale właśnie w tem jest dowód, że, wbrew twierdzeniom opozycji, Rząd posiada program należyte pomyślany i z niezłomną wolą program ten wykonywa.

Sabotowanie pracy państwowej przez opozycję sejmową.

Wypadki ostatnie pozwoliły nam nieco bliżej wejrzeć w mechanikę pracy państwowej, jak się ona obecnie odbywa.

Opozycja sejmowa sabotuje zupełnie pracę państwową. Ogranicza się do wymyślenia i wyrażania swego niezadowolenia. Wobec tego, cały ciężar pracy państwowej - twórczej spadł na barki klubów sejmowego i senackiego B.B.W.R. Potworzone zostały grupy komisyjne B.B.W.R., złożone z posłów, senatorów, jak również z zaparlamentarnych znawców, które przygotowują i rozpatrują poszczególne zagadnienia i projekty ustaw. Na grupach tych scierają się opinie, walczą interesy, dopóki nie zostaną wprowadzone do wspólnego mianownika — dobra państwowego. Wtedy dopiero dawna grupa zgłasza się z odpowiednim przedłożeniem do Rządu.

Tak było ostatnio z sejmową grupą ludową B.B.W.R. Wypracowała ona po pewnych staraniach wewnętrznych program i postulaty (zniżenie cen kartelowych, rewizja wymiaru podatku dochodowego i t. p.), z którymi zgłosiła się do premiera. Premier zapowiedział na audjencji przychylnie potraktowanie tych postulatów, poczem w Senacie wskazał na ich spełnienie, już jako na program rządowy. Postulat rewizji wymiaru podatku dochodowego będzie również wykonany, w miarę dostarczenia konkretnych materiałów, nad którymi obecnie grupa ludowa B.B.W.R. pracuje.

Polska a rata grudniowa.

W dniu 15-go grudnia, w terminie płatności długów wojennych Amery-

Hurtownia Papieru w Częstochowie

Sp. z ogr. odp.

Częstochowa, Narutowicza 25-27. Telefon 179

poleca z obficie zaopatrzonego składu
— papieru wszelkich gatunków. —

Zakład Gastronomiczny p. n.

„GOSPODA LUDOWA”

II Aleja Nr. 41 (w podwórzu)

urządzona według najnowszych wymagań higieny, wzorem wielkomięjskich zakładów, wydaje codziennie od godziny 7-ej rano do 11-ej wieczorem, śniadania, obiady, kolacje, oraz wszelkie zakąski gorące po cenach bardzo niskich.

W dzień 24 grudnia b. r. zaprasza na Tradycyjnego śledzia

Fabryka Sukna i Towarów Modnych

A Rapaport i Synowie w [Bielsku

Filja w Częstochowie, I-sza Aleja Nr. 13.

Posiada stale na składzie

duży asortyment towarów męskich i damskich.

DETALE

— — Ceny ściśle fabryczne. — —

HURT

ce, nie zapłaciły raty: Francja, Belgia, Rumunia, Estonia, Grecja i Polska.

Nieugięte stanowisko rządu Stanów Zjednoczonych, który nie zgodził się na przyjęcie od Francji raty z zastrzeżeniem, że będzie to płatność ostatnia poczem nastąpi generalna rewizja długów wojennych, stanowisko to wywołało wstrząs polityczny we Francji: gabinet Herriot'a upadł, parlament w ogromnej większości nie podzielił jego stanowiska, by ratę zapłacić.

Zdaje się, że w Stanach Zjednoczonych budzi się już, wbrew pierwotnemu zaciętrzewieniu, refleksja, że jednak sprawę długów wojennych należy poddać rewizji. Polska jest, oczywiście, gotowa podjąć rozmowy na ten temat i o swej gotowości zawiadomiła rząd waszyngtoński.

Zmiana taktyki delegacji polskiej w Genewie.

Na terenie genewskim zaznaczyła się pewna zmiana w taktyce delegacji polskiej. Min. Raczynski wystąpił z ostrym protestem przeciwko postępowaniu przewodniczącego konferencji rozbrojeniowej, Hendersona, który oświadczył, że na t. zw. konferencjach pięciu brał udział w charakterze oficjalnym, jako przewodniczący konferencji rozbrojeniowej. Min. Raczynski wskazał, że konferencja rozbrojeniowa nie upoważniała p. Hendersona do reprezentowania jej poza terenem konferencji.

Do protestu przedstawicieli Polski przyłączyli się przedstawiciele szeregu innych państw, nie wyłączając Litwinów, przedstawicieli Rosji sowieckiej. Był to epizod walki o równoprawnienie państw pomniejszych z t. zw. „grubą piątką”.

Na posiedzeniu Rady Ligi Narodów z dnia 19 b. m. Min. Raczynski wysunął tezę rozciągnięcia zobowiązań mniejszościowych również i na Niemcy.

Polska przechodzi tedy do ofensywy na odcinku traktatów o mniejszościach narodowych. Skoro Niemcy uważają się za odpowiedzialne za los mniejszości niemieckiej w woj. poznańskim i pomorskim, Polska poczuwa się do niemniejszej odpowiedzialności za ludność polską w Prusach Wschodnich i w t. zw. Marchji pogranicznej.

Gdy Niemcy dopominają się o równość praw w zakresie zbrojeń, powinni poczuwać się do równości obowiązków wobec mniejszości narodowych. Zmianę taktyki delegacji polskiej na terenie genewskim opinia wiąże ze zmianą osób na stanowisku kierowniczym M. S. Z.

Z KRAJU.

Wykrycie szajki przemytników narkotyków.

Oficer straży granicznej hersztem bandy.

Władze celne zaniepokojone były od dłuższego czasu pojawieniem się w Polsce olbrzymich ilości narkotyków, szczególnie morfiny i kokainy.

Mimo szczelnego obstawienia granicy gdańskiej i innych dróg przemytu, nie udawało się władzom wykryć tajemniczych przemytników.

Wreszcie w Lesznie wielkopolskim wykryto tajemniczą szajkę, na czele której stał podobno komendant straży granicznej, mjr. Siedlecki, którego aresztowano.

W związku z tą sprawą aresztowano również na polecenie władz warszawskich dyrektora Kasy Chorych w Rawiczu, Roszkiewicza i jednego ze znanych na terenie Rawicza lekarzy.

Szkody, jakie z powodu afery ponosi Skarb Państwa sięgają setek tysięcy złotych.

Do Niemiec przemycano wagony zboża, a z Niemiec do Polski wielkie ilości narkotyków. Przemytnicy dorabiali się ogromnych sum, gdyż na każdej przesyłce zarabiali po kilka tysięcy zł.

W związku z tą sprawą zwolniony został ze swego stanowiska komendant szkoły kadetów w Rawiczu, ppłk. Wilczyński, starosta pow. rawickiego otrzymał bezterminowy urlop, a komisarz straży celnej w Rawiczu, Demidowicz otrzymał translokację na granicę polsko-rumuńską.

Podwójny tryb życia złodziejki.

Policja wileńska aresztowała niebezpieczną złodziejkę Marię Gajewską, prowadzącą podwójny tryb życia. W

Fabryka Wyrobów Lnianych

„LEWLEN”

CZĘSTOCHOWA,

Przechodnia 11-15, tel. 481 i 500

Tkálnia — Apretura — Bielarnia

W y r a b i a :

Tkaniny czysto lniane: ręcznikowe, obrusowe, prześcieradłowe, płótna surowe i półbielone oraz wszelkie płótna dla celów przemysłowych.

Płótna sztywne krawieckie: jutowe i lniane.

Tkśmy: jutowe, tapicerskie oraz lniane.

UWAGA! Tylko krótki czas!!! UWAGA!

Przed wyjazdem do Argentyny
BEZ KRWAWEJ — OPERACJI I BEZ NOŻA

MATKI! ratujcie wasze zdrowie i wasze dzieci, przybyszajcie aby nie było zapóźno. Zaniedbywanie jest groźne, przepuklina staje się tak wielka, jak głowa ludzka, spowodować może uwizgnięcie, gangrenę, nawet i śmierć. Dla chorych na rupturę specjalne pasy gumowe i masaż francuskie. Po operacjach ślepej kieszki i na żółciowe kamienie, po opadnięciu powłoki brzusznej podczas ciąży i po porodzie specjalne opaski Glenarda. Na skrzywienie kręgosłupa i pochylenie trzymanie się gorsety ortop., masaż kręgosłupa i gimnastyczne aparaty. Dla amputowanych i skrzywionych nóg ortopedyczne aparaty systemu szwajcarskiego. Na bolące i płaskie stopy wkładki z gumy pneumatycznej. Na rozprężenie żył gumowe pończochy.

Na żądanie odwiedzam chorych w domu i szpitalu.

Z powodu obecnego kryzysu ceny znacznie niższe.

przyjmuje specjalista: **Dyr. RAPAPORT.** Hotel Kaliski, pokój Nr. 8.

Bank Spółdzielczy Przemysłowców

i Kupców
z ogr. odp.

Częstochowa, ul. P. Marji 22
gmach własny.

PKO. Warszawa № 63.650.

PKO. Katowice № 304.890.

Adres telegr.: „Przembank”.

Telefon 4-30.

Załatwia wszelkie czynności
w zakresie bankowości wchodzącej.

Warszawie, gdzie posiadała ona własną kamienicę, obracała się w najlepszych kołach towarzyskich, natomiast od czasu do czasu wyjeżdżała na „gościnne występy” na prowincję, gdzie obejmowała posady pokojówek i kucharek. Złodziejka ta została zde-maskowana w Wilnie po dokonaniu kradzieży w mieszkaniu kupca Kopelmana.

Obecnie do policji wileńskiej nadeszła wiadomość z Radomia, że Gajewska okradła tam pewnego notariusza na 10 tys. zł.

Gajewska przekazana zostanie do dyspozycji policji radomskiej.

Szpieg i bigamista znowu stanie przed sądem.

Wyrokiem sądu okręgowego w Warszawie z dnia 4-go listopada b. r. skazany został na 13 lat więzienia Józef Tadeusz Rudnicki vel Rowiński oskarżony o szpiegostwo.

Rozpoczął on akcję szpiegową jeszcze w r. 1928, będąc w służbie czynnej — jako kapitan W. P.

Dostarczał emisariuszom państwa ościennego wiadomości, dotyczących aparatu mobilizacyjnego.

Po wyjściu z wojska, Rudnicki vel Rowiński trudnił się nadal akcją szpiegową, pracując na różnych posadach w Warszawie.

Ustalono również, że R. był także „zawodowym” bigamista; czterokrotnie żenił się i porzucał żony dla zawarcia nowego małżeństwa.

Sprawa Rowińskiego nabrała nie małego rozgłosu.

Sensację budził fakt, iż sam się zgłosił do policji i złożył samooskarżenie, przyznając się do akcji szpiegowskiej oraz do rozstrzeliwania Polaków w Rosji, gdzie był przed przybyciem do Polski komisarzem bolszewickim i szefem GPU.

Sledztwo stwierdziło, że obszernie zeznanie oskarżonego jest w każdym szczególe zgodne z istotnymi faktami.

Proces toczył się przy drzwiach zamkniętych.

Szpieg — czterokrotny bigamista osadzony został w więzieniu moko-towskim. Obecnie wyszły na jaw zupełnie nowe okoliczności, które nie były dotychczas przedmiotem śledztwa.

Zostanie ono wszczęte i po przeprowadzeniu Rudnicki vel Rowiński stanie ponownie przed sądem karnym.

ZE SWIATA.

Co nam przyniesie rok 1933?

Koniec roku przynosi zawsze przepowiednie słynnych wróżbitów na rok nadchodzący.

Oto, co mówią o czekającym nas 1933 r. słynny francuski astrolog Gonchon i jasnowidząca jego rodaczka Madame Fraya.

W połowie marca zdarzy się coś radosnego dla świata, prawdopodobnie poważny postęp w kwestji rozbrojenia.

W sierpniu natomiast Europa będzie poruszona pewnymi niepokojami, może nawet rewolucją. Będą to w każdym razie zdarzenia, które pociągną wiele krwawych ofiar, a przypadną, jak w sierpniu 1914 roku, na okres zaćmienia słońca.

Z początkiem roku przepowiada

Ceny gwiazdowe o 20 proc. niżej cen dotychczasowych
Maison „Hygiena“
ALEJA WOLNOŚCI Nr. 1.

Poleca na święta: Pulowery, swe-try, pończochy, skarpetki itd.

SZKOŁA TAŃCÓW
bał. K. KOSTECKIEGO
Salon i lokal powiększony:
UL. WASZYNGTONA 6 (d. JASNA)
Zapisy na kursy I, II, III, lekcje oddzielne codz. od 10 r. do 9 wiecz.
UWAGA! W I i II dzień świąt Bożego Nar. 25 i 26 grudnia lekcje praktyczne od 7 wiecz. Chojnka — Mikołaj.
Muzyka kwartet b c jałowickich.

Sklep Ziemiański III Aleja Nr. 46.

Poleca wyborowe artykuły spożywcze po cenach konkurencyjnych: chleb wiejski własnego wypieku, ciasto i pierniki, masło, miód, konserwy i t. p.
Mieko na miarę i w butelkach. — Wędliny wiejskie własnego wyrobu.
Po gruntownym wyremontowaniu basenu, **STALE ŻYWE RYBY.**
Z okazji świąt poleca: ciasto, pierniki, orzechy, migdały i inne artykuły przedświąteczne.

NAJTANIEJ ZAKUPISZ:

Anodówki „CENTRA” — Żarówki Philipsa. Radjoaparaty i głośniki, oraz sprzęt radjowy

w firmie **„ELEKTRA”, A. Stankiewicz**
II ga ALEJA Nr. 36. 184-4

Gonchon poprawę gospodarczą.

Madame Fraya jest optymistką, przepowiada na r. 1933 olbrzymie postępy techniki i medycyny. Anglik odkryje mikroba raka i jednocześnie środek na tę najstraszniejszą chorobę. W Ameryce zostaną odkryte promienie elektryczne o własnościach radu. W dziedzinie lotnictwa zajdą poważne zmiany.

Dunikowski staje dziś przed sądem paryskim.

Dziś rozpoczyna się w Paryżu proces alchemika Dunikowskiego który zapowiada się dość sensacyjnie.

Jak wiadomo, został Dunikowski aresztowany wskutek skargi, złożonej przeciwko niemu 9 grudnia 1931 przez laboratorium elektro-chemiczne, przez T-wo Finindus, oraz przez hr. Stanisława Sobańskiego, pośła polskiego w Belgji i Hiszpanji.

W międzyczasie dowiedzieliśmy się, że zainteresowanie „wynalazkiem” Dunikowskiego było również zagranicą bardzo wielkie i hr. Sobański zainteresował w swoim czasie Hiszpana hr. d'Arcangues, oraz pertraktował z w. ks. rosyjskim Dymitrem który chciał uczestniczyć w eksploatacji sensacyjnego wynalazku.

Ponieważ Dunikowski mimo swych niepowodzeń technicznych ma jednak wielki żal do ludzi, którzy nie bacząc na jego zły stan zdrowia, pozostawili go przez rok w więzieniu należy się spodziewać sensacyjnych rewelacji z jego strony, dotyczących prób finansowych byłych spółników, a obecnych oskarżycieli Dunikowskiego.

Kacik rozrywkowy.

Rozwiązanie zadania Nr. 93,

umieszczonego w nr. 293 „Słowa Częstochowskiego”.

STEFAN ROGOZIŃSKI.

Szlacher! Tetronal Eksyciator, Fanza, Akcydent, Neuron, Rzewona, Oleopruk, Gepard, Obodryci, Zdrojowiec, Ismenka, Nechon, Samos, Kubeba, Idjo plazma.

Trafnych rozwiązań zadania nr. 93 nadesłało 43 osób, z których nagrody, w postaci książek, w drodze losowania, uzyskały następujące: 1) Stefan Kozieński, 2) Michał Cichań i 3) Władysława Gawrońska.

Wymienione wyżej osoby proszone są o zgłoszenie się do redakcji, w godzinach urzędowych, celem odebrania nagród.

—oxo—

Łamigłówka Nr. 94.

Ul. Jan Stelmach.

x
o x o
o o o o
o o x o o o
o o x o o o
o x o o
o x o o
o o x o o
o o x o o o
o o x o o o
o o x o o
o o x o o
o o x o o
o o x o o
o o x o o
o o x o o

W podaną niżej figurę wstawić 14 wyrazów, aby litery oznaczone krzyżykami dały rozwiązanie.

Znaczenie wyrazów:

1) Spółgłoska, 2) Główne bóstwo skand., 3) Nóż zdrobniale, 4) Zaprzeczenie 5) Uposażenie książąt i panującego, 6) Owad z rzędu pluskwiaków, 7) Gatunek papugi, 8) Ogłoszenie, 9) Duży powóz, 10) Roślina, 11) Aljaż miedzi, 12) Rzeka w Azji, 13) Bytność na innym miejscu jako dowód niewinności, 14) Droga wysadz. drzew. Za trafne rozwiązanie powyższego zadania redakcja „Słowa” przeznacza trzy nagrody książkowe.

Rozwiązania winny być nadesłane do Redakcji „Słowa”, II Aleja 32, do czwartku (włącznie).

Co usłyszymy dziś przez Radjo?

WARSZAWA 24 grudnia.

11.40 Codz. Przegl. Prasy Polskiej. 11.50 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotn. 11.58 Sygnał czasu. 12.05 Program na dz. nast. 12.10 Płyty gramof. 12.55 Urz. kom. P. I. M. 15.25 Wiad. wojskowe i strzeleckie. 15.35 Płyty gramof. 16.00 Odczyt aktualny. 16.15 Arje i pieśni. 16.40 Odczyt. 20.15 Tr. z Poznaniu. 20.30 Słuchowisko. 21.00 Kolędy (tr. z Katowic). 21.30 Odczyt. 22.00 Wiad. bieżące. 22.05 Utwory Chopina. 22.40 Feljeson 2255 Program na dz. nast. 23.00 Koncert ze Lwowa. 24.00 Hejnał z Krakowa.

KATOWICE 24 grudnia.

11.40 Godz. Przegl. Prasy Polskiej i kom. meteor. z Warszawy. 11.58 Sygnał czasu. 12.10 Intermezzo muz. 12.50 Kom. gospod. 12.55 Kom. meteor. z Warsz. 15.25 Wiad. wojsk. i strzel. 15.35 Płyty gramof. 16.00 Odczyt. 16.15 Audycja wigilijna. 16.40 Odczyt. 17.00 Przerwa. 20.30 Słuchowisko. 21.00 Kolędy. 21.30 „Wigilja samotnych”. 22.00 Program na dz. nast. 22.05 Transm. 23.00 Koncert ze Lwowa. 23.30 Wigilja. 13.40 D. c. konc. ze Lwowa 14.00 Hejnał z Krakowa.

WARSZAWA 25 grudnia.

9.55 Program na dz. bież. 10.00 Nabożeństwo z Krakowa. 11.58 Sygnał czasu. 12.05 Przerwa. 15.30 Płyty gram. 16.30 Słuchow. ze Lwowa. Transm. z Krakowa. 19.25 Słuchow. z Krakowa. 20.00 Konc. ze Lwowa. 21.00 Koncert. 22.10 Płyty gramof.

KATOWICE 25 grudnia.

10.30 Nabożeństwo z koñc. N.M.P. w Wielkich Piekarach. 11.50 Program na dz. nast. 11.58 Sygnał czasu. 12.05 Przerwa. 15.30 Płyty gramof. 16.30 Słuchow. ze Lwowa. 17.00 Koncert z Krakowa. 18.00 Koncert popularyny. 19.00 Transm. z Krakowa. 20.00 Koncert ze Lwowa. 21.00 Koncert z Warszawy. 22.10 Muzyka lekka.

WARSZAWA 26 grudnia.

9.55 Program na dz. nast. 10.00 Nabożeństwo ze Lwowa. 11.35 Odczyt. 11.58 Sygnał czasu. 12.05 Program na dz. bieżący. 12.15 Poranek muzyczny. 14.00 Odczyt. 14.20 Muzyka salonowa. 14.40 Odczyt 15.00 D. c. muzyki. 15.20 Audycja. 16.00 Słuchowisko z Wilna. 16.25 Kolędy. 16.45 Odczyt z Wilna. 17.00 Koncert solistów. 17.55 Program na dz. nast. 18.00 Muzyka lekka. 19.00 Rozmaitości. 19.25 Słuchowisko. 20.00 Operetka. 22.00 Skrzynka techniczna. 22.15 Muzyka lekka i tan. 22.55 Urz. kom. P.I.M. i komunik. policyjny. 23.00 Muzyka.

KATOWICE 26 grudnia.

10.00 Nabożeństwo ze Lwowa. 11.35 Odczyt. 11.58 Sygnał czasu. 12.10 Transm. z Warszawy. 14.00 Odczyt. 14.10 Tr. z Warsz. 16.00 Słuchowisko z Wilna. 16.25 Skrzynka poczt. 16.45 Odczyt z Wilna. 17.00 Koncert. 17.55 Program na dz. nast. 18.00 Muzyka lekka. 19.00 Odczyt. 19.15 Rozmaitości. 19.20 kom. sport. 19.25 Tr. z Warszawy. 22.00 Skrzynka pocztowa. 22.15 Program na dz. nast. 22.20 Płyty gramof. 22.55 Kom. meteor. z Warsz. 23.00 Muzyka tan.

WARSZAWA 27 grudnia.

11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej 11.50 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunik. lotn. 11.58 Sygnał czasu. 12.05 Program na dz. nast. 12.10 Płyty gramof. 13.20 Urz. kom. P. I. M. 15.10 Kom. Państw. Inst. Eksport. 15.15 Kom. gospod. 15.25 Chwilka lotuiczna. 15.30 Komunikaty. 15.35 Wśród książek. 15.50 Płyty gramof. 16.25 Odczyt. 16.50 Pogadanka. 17.00 Popoł. koncert. 17.55 Program na dz. nast. 18.00 Muzyka tan. 19.00 Rozmaitości. 19.20 Bieżące wiad. roln. 19.30 Feljeton. 19.45 Pras. Dz. Radj. 20.00 Koncert popul. 20.55 Wiad. sport. 21.00 Dod. do Pras. Dz. Radj. 22.05 D. c. koncertu. 22.00 Kwadrans literacki. 22.15 Muzyka tan. 22.55 Urz. Kom. P. I. M. oraz kom. policyjny. 23.00 Muzyka tan.

KATOWICE 27 grudnia.

11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej i kom. meteor. z Warsz. 11.58 Sygnał czasu 12.10 Płyty gramof. 13.20 Kom. meteor. z Warszawy. 15.10 Tr. Warsz. 15.50 Komunikaty. 16.00 Bajeczki. 16.15 Intermezzo muzyczne. 16.25 Tr. z Warsz. 17.55 Program na dz. nast. 18.00 Muzyka lekka. 19.00 Odczyt. 19.15 Rozmaitości. 19.25 Kom. spor. 19.30 22.15 Program na dz. nast. 22.20 Kom. meteor. z Warsz. 23.00 Muzyka taneczna.

Znana pracownia ubiorów damskich

M. STAWSKI, Aleja 12

Poleca w wielkim wyborze swoje własne wyroby, oraz przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów
UWAGA: Dla wygody Sz. Klienteli, wejście do pracowni przez sklep frontowy.

Skład artykułów mączno-spożywczych i nasion

E. P. WEINSZTOK

Nowy Rynek 13.

Hurt i detal!

Pierwszorzędny magazyn obuwia

Z. Langner, Aleja 10

Stale na składzie wielki wybór kałoszy i śniegowcy po cenach fabrycznych i obuwia skórnego wszelkiego rodzaju.

TANIO! SOLIDNIE!

Pracownia tapicerska

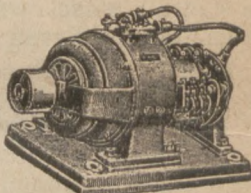
R. OZIEBŁO

Częstochowa, ul. P. Marji 38

na dogodnych warunkach przyjmuje wszelkie obstalunki w zakres tapicerstwa wchodzące.

AKUMULATORY

wszelkich typów naprawia bezkonkurencyjnie wydając gwarancje
Zakład Elektromechaniczny J. Wyka II Aleja 28 podw. Naprawa aparatów motorów elektrycz., elektryczności samochodów. magnesowanie magnet, głośników słuchawek i t. p. urządzeniem fabrycznym oraz ładowanie akumulatorów przetwornicą.

Prawidłowe księgi handlowe

prowadzi przepisowo

Herman Herberg

Częstochowa

ul. Narutowicza 44-5.

Konfekcje damską i galanterje w wielkim wyborze poleca

firma **A. NIRENBERG**

II Aleja 23

Ceny na gwiazdkę znacznie niższe

Skład sukna i kory

p. f. **„SUKNOPOL“**
Aleja Nr. 28.

Poleca w wielkim wyborze najlepsze materiały z bielskich, tomaszowskich i innych fabryk po cenach bardzo niskich.

Skład nafty, benzyny i olei

A. TEICHNER

Aleja Wolności Nr. 67-69.

BIELIZNĘ MĘSKĄ i KRAWATY

własnego wyrobu

Koszule z jedwab. zefiru
od 7.50 zł.

Koszule popelinowe i jedw.
od 10 zł.

Koszule i Kalesony ciepłe
od 2.40 zł.

Krawaty jedwabne modne
wzory od 1.50.

Skarpety bardzo mocne
od 60 groszy.

Kołnierzyki sztywne
od 65 groszy.

SZALE, GETRY, RĘKAWICZKI.

Firanki odpasowane
najmodniejsze wzory i fasony.

Koronkowe od 18.50 zł. komplet

Kanwowe od 6.40 zł. komplet.

Pończochy Damskie
Jedwabne bardzo mocne po 3 zł.

Fildecosowe od 1.70 do 3 zł.

oraz wiele innych praktycznych
upominków po najniższych ce-
nach poleca firma

J. Cholewicki i S-ka

II-ga Aleja 23.

W niedzielę Magazyn otwarty od
godz. 1 do 6.

Praktyczne podarki z okazji gwiazdki
poleca firma

F. PRAPORT Aleja Nr 8

DLA PAŃ: torebki, pulowery, śnie-
gowce i pantofle domowe.

DLA PANÓW: teki skórzane, port-
fele, krawaty itp.

REPERACJA i KONSERWACJA
Maszyn do pisania, liczenia i t. p.
maszyn biurowych

V. W. KOTYLLA

Aleja II Nr. 28.—Telefon 4-82.

Maszyny do pisania używane
stałe na składzie.

W. SZPIEGELMAN

I ALEJA Nr. 8.

Poleca szkło, porcelanę i
żyrandole najnowszych fa-
sonów po cenach nader
przystępnych. —: —:

SKŁAD APTECZNY

M. NEUFELDA

ul. P. Marji (I Aleja) 10

Poleca na gwiazdkę:

Perfумы, mydła, kosme-
tyki krajowe i zagranicz-
ne po cenach znacznie
zniżonych. 158—1

Magazyn gotowych ubio-
rów oraz futer

Z. KEMPNER

I Aleja Nr. 7.

Ceny wyjątkowo niskie!

EPOKA

Tygodnik pod redakcją Józefa Wasowskiego

„EPOKA“ jest pismem niezależnym od żadnej partii czy grupy politycznej.
„EPOKA“ daje lekturę wszechstronną i poważną, pragnąc zaspokoić głębsze
potrzeby intelektualne i duchowe czytelnika.
„EPOKA“ daje swobodny wyraz wszystkim kierunkom myśli humanitarnej.
„EPOKA“ porusza najżywotniejsze sprawy społeczno-polityczne, kulturalne
i obyczajowe.

Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Okólnik 11, tel. 285-52.

Prenumerata kwartalna z przesyłką zł. 6. — Konto P.K.O. nr. 26630.

Na żądanie wysyła się numery okazowe.

188—4

Skład materiałów aptecznych

„ORION“ Sp. z o. o.

Poleca w dużym wyborze perfumerję, wody kolońskie, mydła,
kasety, oraz wszelkie kosmetyki po cenach zniżonych.

Skład futer i pracownia kuśnierska

MICHAŁ AJDELMAN

Piłsudskiego 7.

Wykwintne futra w wielkim wyborze.

W. NAJMAN

Częstochowa, Aleja Nr. 13

Poleca w wielkim wyborze konfekcję męską i damską
po cenach znacznie zniżonych.

ŻADAJCIE

HERBATE, KAWĘ i KAKAO

FIRMY

INDIA BEST TEA LONDON

Hurtowy skład towarów mączno - kolonialnych
GOLDMINT i WAJNMAN

Berka Jozelewicza Nr. 2

Poleca na nadchodzące święta towary kolonialne w wielkim wyborze
po cenach bardzo niskich.

Magazyn nowości bławatnych

H. A. LIBROWICZ, I Aleja 12.

Poleca w wielkim wyborze ostatnie nowości: jedwabie, velouer-chifon,
koronki wełniane do sukien wieczorowych, jak również wszelkiego
rodzaju towary wełniane najprzedniejszych gatunków po cenach nader
przystępnych. — — — **Gwiazdkowa wyprzedaż resztek!**

„GLUTYNA“

Fabryka kleju w Częstochowie.

Kosmetykę, perfumy, Wody kolońskie
poleca na święta

Skład Apteczny M. ROZENZWEIG

Częstochowa, I Aleja Nr. 1

Fabryka wyrobów metalowych

S. SZAJA, Aleja 32.

Poleca: papierośnice, tytunierki i różne pochewki metalowe do okularów

Skład szkła, porcelany i fajansu

R. Sachsenhaus

I Aleja Nr. 3.

Poleca na nadchodzące święta:
serwisy stołowe, kawowe
i wszelkiego rodza-
ju szkło stoło-
we. 138—1.

Najtańsze źródło zakupu!

MAGAZYN GALANTERYJNY
B. GEWERCMAN

ALEJA Nr. 30.

Wielki wybór wszelkiego rodzaju weł-
ny i artykułów W. M. C., pończoch,
skarpet, rękawiczek, bielizny damskiej,
oraz przyborów do szycia i haftu.

Wytwórnia bielizny i krawatów.
Magazyn galanterijny

Henryk Parasol

II Aleja 30.

POLECA SVOJE WYROBY
PO CENACH ZNACZNIE ZNIŻONYCH

TAPETY, FARBY, LAKIERY, POKOST
PĘDZLE, GIPS i t. p. poleca firma

W. GOSTYŃSKI

ALEJA 21. — Telefon 361.

Przyjmuje wszelkie roboty w za-
kres malarstwa wchodzące.

SKŁAD FUTER i KAPELUSZY

B. BERKOWICZ i R. KIEŁCZYŃSKI
I Aleja Nr. 11.

Poleca w wielkim wyborze wszel-
kiego rodzaju futra, kapelusze
i czapki.

Ceny konkurencyjne.

Jubiler

H. HIPSZER

Częstochowa, I Aleja Nr. 13.

Poleca wszelką biżuterję, srebro,
zegarki, oraz platery po cenach zni-
żonych. Specjalność: obrączki ślubne

SKŁAD SUKNA

I. PRZYROWSKI

I Aleja Nr. 11.

Poleca wszelkie gatunki materiałów
bielskich, tomaszowskich
i innych pierwszorzę-
dnych fabryk.

Ceny fabryczne.

PERFUMERJA i SKŁAD PRZYBO-
RÓW FOTOGRAFICZNYCH

A. NAJMAN

ALEJA NR. 20.

Poleca w wielkim wyborze aparaty fot-
ograficzne, klisze, filmy, papiery, oraz
wszelkie przybory fotograficzne. Spe-
cjalny dział perfumerji wyrobów krajo-
wych i zagranicznych. Ceny konkuren-
cyjne.

FIRMA

U. LIBROWICZ i S-ka

II Aleja Nr. 16.

Poleca w wielkim wyborze:
jedwabie, wełny, płótna,
i wszelkie towary bawełniane
po cenach bardzo przystępnych.

SZ. LORJE

Częstochowa. I Aleja 9

Poleca wyroby złote,
srebrne i platerowane.

Obrączki ślubne.

FABRYKA WÓZKÓW DZIECIĘCYCH

Właściciel **M. Tencer**

Piłsudskiego 41.

Poleca wózki dziecięce
najnowszych fasonów po cenach
konkurencyjnych. Obejrzanie
nie obowiązuje do kupna.

„SANITAS”

I Aleja Nr. 7

Pierwszorzędny zakład fryzjerski
DAMSKI I MĘSKIzawiadamia Sz. Kliencę, że z po
wodu kryzysu **ceny niższe.**OBSŁUGA SZYBKA I SOLIDNA.
111—1Hurtowa i detaliczna sprzedaż
manufaktury**L. Firstenberg**

Nowy Rynek 3.

POLECA W WIELKIM WYBORZE

wszelką manufakturę

105—1

SKŁAD ŻELAZA

H. BRUM, Nowy Rynek Nr. 2

POLECA NAJTANIEJ:

ŻYŻY, PIECE SZAMOTOWE

i wszelkie wyroby żelazne

CENY KONKURENCYJNE

106—1

SKŁAD FARB

i materiałów piśmiennych

Sz. Haskłowicz

Aleja № 9.

108—1

Wytwórnia obuwia

L. Berkowicz

I Aleja Nr. 7

Poleca wszelkiego rodzaju obuwie
damskie, męskie i dziecięce.

CENY BARDZO NISKIE.

110—1

Pracownia i sprzedaż
ubiorów damskich, męskich
i dziecięcych**Szlama Nowak**

I Aleja Nr. 5 (w podwórzu)

Wytwórnia obuwia

M. GLIK, I Aleja № 5Poleca wszelkiego rodzaju obuwie,
damskie męskie i dziecięce.

Wielki wybór śniegowcy i kaloszy.

CENY NAJNIŻSZE. 113—1

Magazyn ubrań
męskich i damskich**SZ. MISKA**

Nowy Rynek Nr. 3

Poleca gotowe ubrania w wielkim wy-
borze po cenach konkurencyjnych

LEKARZ DENTYSTA

MICHAŁ GREJNIEC

Aleja N. Marji Panny nr. 10.

Przyjmuje od 9—1 i od 3—7 wieczorem.
w niedziele i święta od 10—2 po połud.

Ceny niższe stosownie do kryzysu!

Ratujcie zdrowie Najsłynniejsze światowe powagi
lekarskie stwierdziły, że **75 pro-**
cent chorób powstaje z po-
wodu obstrukcji.Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób, zanieczyszcza krew i tworzy
złą przemianę materji.**Słynne od 50 lat w całym świecie Ziola z gór Harcu Dr. Lauera**jak to stwierdził prof. Berlin. Uniwersytetu Dr. Martin, Dr. Hochflaetter i wielu innych wybitnych le-
karzy, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję (zatwardzenie), są dobrym
środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.**Ziola z gór Harcu Dr. Lauera** usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych,
cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje.**Ziola z gór Harcu Dr. Lauera** zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższem
odznaczeniem i złot. medalami w Badenie, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych mia-
stach. — Tysiące podziękowań otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych.

Cena 1/2 pudełka zł. 1.50, podw. pudełko zł. 2.50. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Częstochowska Hurtownia Futer

Sp. z o. o.

ul. Piłsudskiego Nr. 11.

Hurtowa sprzedaż wszelkiego rodzaju futer.

M. KIRSZENBAUM

Ogrodowa 4.

Hurtowy skład galanterji i materiałów piśmiennych.

Sprzedaż manufaktury i towarów bławatnych

Josek Krauze

Nowy Rynek Nr. 1.

Uwaga!

Uwaga!

**Tanie źródło
manufaktury!**Jeśli pragniesz nabyć tanio wszel-
kiego rodzaju manufaktury,
to tylko w firmie**L. LEDERMAN**

Aleja № 7

109—1

Magazyn Bławatny

M. ROZEN

Częstochowa, Aleja Nr. 9.

Poleca wełny i jedwabie.

Wytwórnia ubiorów męskich
i damskich**A. GRINBERG**

Częstochowa, II Aleja Nr. 14.

Poleca w wielkim wyborze okrycia
najnowszych fasonów po cenach
niższych.

Bazar obuwia własnego wyrobu

M. SZTERNBERG

I Aleja Nr. 9.

Poleca wielki wybór obuwia
po cenach najtańszych

SKŁAD SUKNA I KORTÓW

PIK i GRINBAUM

I ALEJA Nr. 6.

Poleca wielki wybór ma-
teriałów bielskich, toma-
szowskich i innych pier-
wszorzędnych fabryk. Ceny najniższe!**Szmul Kopiński**

Ogrodowa 4.

Poleca w wielkim wyborze

szkło stołowe i okienne.

Skład skór

i przyborów szewskich

H. Sztajnic

ulica Berka Joselewicza Nr 2

119—1

Galanteria damska i męska

S. RAJCHMAN

I Aleja Nr. 3.

Poleca na nadchodzące święta
wielki wybór koszul męskich, bielez-
ny damskiej, pończoch i skarpet.

DODATKI KRAWIECKIE.

CENY NISKIE

115—1

Hurtowy skład

Artykułów spożywczo-kolonjalnych

SZ. KOLIN

Ogrodowa 6.

R. Koplówicz

Ogrodowa 2.

Poleca wszelkie dodatki

— krawieckie. —

Skład Futer

A. PIK, I Aleja Nr. 6

POLECA

w wielkim wyborze

wszelkiego rodzaju futra

Ceny konkurencyjne. Obsługa solidna

116—1

Magazyn obuwia

Wolf Wyszlicki

I Aleja Nr. 1

Poleca wszelkiego rodzaju obu-
wie damskie męskie i dziecięce
po cenach bardzo niskich.

117—1

Magazyn gotowych ubrań
damskich i męskich**I. FILIPOWICZ**

I Aleja Nr. 5.

Ceny niskie.

Ceny niskie.

Na gwiazdkę!Zabawki dziecięce w wiel-
kim wyborze. Ceny b. niskie**Jakób MASS**

Częstochowa, I Aleja 7. Telefon 330.

WIENER, NIEMIROWSKI i BRUM

ALEJA 32. — Telefon 309.

Skład odlewów żelaznych, surowych
i emalowanych.Żelazka do prasowania oraz wszel-
kie przybory klozetowe i wannowe.
Ceny fabryczne.Artystyczny Zakład Rysowniczo
Hafciarski**L. KLIN** Częstochowa

I Aleja 4, II brama na prawo

Ceny bardzo przystępne.

Przyjdź, a przekonasz się!

JÓZEF WEINRYB

Aleja 31.

Poleca wszelkie konserwy i owoce
po cenach konkurencyjnych.

CZĘSTOCHOWSKI

**skład metali i artykułów
budowlanych**W Częstochowie ul. Ogrodowa Nr. 3
(dawniej 19).

Telefon 1—54.

CENY OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 20 gr. za wiersz mm., nadrukowane, w tekście i za tekstem 30 gr., — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogło-
szenia 10 gr. za wyraz. Najmniejsze 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty zrzeczeń
i stow. kulturalno-oświatowych umieszczane są bezpłatnie

Redaktor odpowiedzialny: Józef Wolnicki.

Wydawca: Dr. TADEUSZ BILUCHOWSKI.

Druk. J. Szwed, ul. Marji Panny Nr. 68. Tel. 30 i 7-99